

LEABHAR AITH-GHEARR CEIST

CO'-THIONNAL URRAMACH

NA'N DIADHUIREAN

LE AN DEARBHAIDHE

AS NA SCRIOPTAIRIBH NAOMHA:

Gu coitcheonn, air son, Sochair na'n Criosduidhean,
agus na'n Og agus Clann, ann an 'Tuig' gu sonn-
raichte: chum 's gu deanamh iad aid-fein ni bu sho-
crache eòlach airan Fhirin a reir na'n Scrioptairibh,
agus maille riusan air na Scrioptairibh fein.

Air an Scriobha' on bheurla anns a' Ghailic albanaich,

LE SEUMAS MAC IULLAMHOIRRE,

Maisdeir Scoil, ann an Droghaid Mhic Eoin.

P A S L I C:

Clo bhuailt le EOIN MACNEAL,

Arsen GHABRIEL TIGHEARNA, Leabhar Reic-adair, aig
imtheachd a Chluig air an t' sraid Iosail, ann 'n Grianraig.

1800.

LE

NA

I
Fra
racha
a I
las sib
chum
b S
thusa
cha ac
a' fail
chuibh
2 C
teagas
mbeath
F
optuin

LEABHAR AITH-GHEARR CEIST

CO' THIONNAL URRAMACH.

NA'N DIADHUIREAN

1 Ceist. *CREUD* is crìoch àraid do'n duine?

Fregna. Is i is crìoch àraid do'n duine Dia a ghloracha *a* agus a mhealtuinn gu suthain *b*.

a 1 Cor. x. 31. Uime sin co aca dh' itheas no dh' òlas sibh; no ge b' e nì a nì sibh, deanaibh na h-uile nìthe chum glòir Dhè.

b Salm lxxiii. 25. Co ata agams' ann an neamh ach thusa? agus cha n-eil neach air thalamh ata mi miannachach ach thu. Earran. 26, Tha m' fhèoil agus mo chridhe a' fàilneachadh; ach is e Dia neart mo chridhe agus mo chuibhrionn gu suthain.

2 C. *Creud* i an rioghail a thug Dia dhuinne d' ar teagasg chum 's gu feadamid eisin do ghloracha agus do mhealtuinn?

F. Is e focal Dhe ata air a chur sìos ann an Scrioptuirre an t sein-Tiomnuidh, agus an Tiomnuidh

nua' e ambàin is riaghail dhuinne d' ar teagasg chum
's gu feadmid eisin a ghloracha, agus a mhealtuin d.

e Eph. ii. 20. Agus tha sibh air bhur togail suas air
bunait nan abstol agus nam fàidh, air bhi do Iosa Crìosd
fein 'na chloich chinn na h-òisinn.

2 Tim. iii. 16. Tha an Scrioptuir uille air a dheachd-
adh le Spiorad De, agus tha e tarbhach ehum teagaisg,
chum spreige, chum leasechaidh, chum oilein ann am fi-
reantachd.

d 1 Eoin. i. 3. An ni a chunnaic agus a chuala sinn,
tha sinn a' cur an ceill duibhse, chum gu' m bi agaibhse
mar an ceudna comunn ruinne! agus gu firinneach tha ar
comunne ris an Aithair, agus ra Mhac Iosa Crìosd.

3 C. Creud ata na Scrioptuir gu h araid ag teagasg?

F. Ata na Scrioptuir gu h araid ag teagasg, gach
ni is coir do 'n duine chreidsin tiomchioll Dhe, agus
an dleasdanas ata Dia ag iarraidh air an duine e.

e 2 Tim. i. 13. Cum gu daingean sambhla firinneach
nam briathar fallain, a chuala tu uamsa, ann an creidimh
agus ann an gradh ata ann Iosa Crìosd.

4 C. Creud e Dia?

F. Dia is Spiorad e, f, ata neimh-chrìochnuigheach,
g bith bhuan, h, neimh-chaochladach, i ann na bhith;
l a ghliocas, m, a chumhachd, n a naombachd, o a
cheartas, a mhaitheas, agus f hirinn. p.

f Eoin iv. 24. Is Spiorad Dia, agus is eigin d'a luchd-
aoraidh, aoradh a dheanamh dha an Spiorad agus am fi-
rinn.

g Job. xi. 7. An comasach * thu trid rannsacha Dia
f haighail † a'mach? an ura! thu an f uille-chumh f hach-
dach f haighail a mach gu h-iomlan.

h Salm xc. 2. O bhith bhuantachd gu bith-bhuantachd
is tusa Dia.

i Seum. i. 17. Athair na soillse, maille ris nach' eil
atharrachadh, no sgàile tionndaidh.

l Exod. iii. 14. Agus thubhairt Dia re Maois, IS
MIANTI A'S MI: agus thubhairt e, Mar so their
bu re cloinn Israeil, Chur IS MI mise d'ar n ionnsuidh.

* urrain. † f laotainn.

m Salm cxlvii. 5. Is mor ar Tighearn, agus is mor a chumhachd; tha thuigse* gun Tomhas.

n Taisb. iv. 8. Is naomha, naomha, naomha, an Tighearn Dia uile-chumhachdach, a bha, a'ta, agus a bhitheas.

o Taisb. xv. 4. Co air nach biodh eagal romhad, O Tighearn, agus nach d' thugadh glòir do t' ainm? oir is tusa mhàin a ta naomha.

p Exod. xxxiv. 6. An Tighearna, an Tighearna, Dia, iochdmhor agus grasmhor, fad-fhulangach, agus pailt ann an tròcair agus ' am firinn. Earran 7. A' gleidheadh tròcair do mhiltibh, a' maitheamh aing eachd agus eusaontais, agus peacaidh, agus nachsaor air aon dòigh an cionntach.

5 C. *Am bheil tuille Dee ann ach a h-aon?*

F. Ni bheil ach a h-aon amhàin, *r*, an Dia beo fir. *s*.

r Deut. vi. 4. Eisd O Israel, An Tighearn ar Dia-ne is aon Tighearn e.

s Jer. x. 10. Ach is e an Tighearn, an Dia fìor, an Dia beo, agus an Rìogh bith-bhuan.

6 C. *C' a lion pearsa a ta san Diadhachd?*

F. Ata trì pearsa san Diadhachd, an t' Athair am Mac, agus an Spiorad-naomh *t*, agus, an triairsa is aon Dia iad ionnan ann a' natur, coimh-meas ann an cumhachd, agus ann an glòir. *u*.

t Matt. xxviii. 19. Uime sin imichibhse agus deanaibh deisciobuill do gach uile chinneach, 'gam baisteadh ann an ainm an Athar, agus a Mhic, agus an Spiorad-naomh.

u 1 Eoin v. 7. Oir tha triuir a tha deanamh fianuis air nèamh, an t' Athair, am Focal, agus an Spiorad naomh, agus an triuir sin is aon iad.

7 C. *Creud iad orduighe De?*

F. Is iad, orduighe De a run siorruidh, do reir Comhairle a thoille, leis an d' orduigh e ro-laimh chum a ghloire fein, gach ni thig gu crìoch. *a*.

a Eph. i. 11. Air dhuinn bhi air ar reimh ordochadh a reir rùn an ti a ta ' goibreachadh nan uile nithe reir co-

* no chiall.

imhairle a thoile fein; earran 12. Ionnas gu 'm bitheamaidne chum cliu a ghloire san.

8 C. *Cionnas ata Dia ag cur orduighe an gnìomh?*

F. Ata Dia ag cur orduighe ann 'n gnìomh ann an oibribh an Chruthaigh, agus an Fhreasdail *b*.

b Iaisb iv. 11. Chruthaich thu na h-uile nithe, agus air son do thoile-sa tha iad, agus chruthaichheadh iad.

Dan. iv. 35. Tha e deanadh reir a ruin ann an armailt' neamh, agus a measg luchd àiteachadh an' Talamh.

9 C. *Creud is obuir an Chruthaich ann?*

F. Is obair an Chruthaich, Dia do dheanadh nan uile nithe do neimhni *c*, le Focal a Chumbhachd *d* am feadh, se laethe, agus iad uile ra-mhaith *e*.

c Gen. i. 1. 'San toiseach chruthaich Dia na neamhan agus an talamh.

d Eabh xi. 3. Tre chreidimh tha sinn a 'tuigsinn gu'n do chruthaichheadh na saoghail tre fhocal De, air chor as nach do rinneadh na nithe a chithear do nithibh a bha r' am faicinn.

e Gen. i. 31. Agus chumnaic Dia gach nì a rinn e, agus feuch, bha e ro mhath. Agus b' iad am feasgar agus a' mhadainn an Seathadh la.

10 C. *Cionnas do chruthaich Dia an Duine?*

F. Do chruthaich Dia an Duine, Fear agus Bean, do reir Iomhaigh fein *f*, ann an eolas, Firinnteachd, Naomhachd *g*, le uachdranachd os-cian nan Creatuiribh. *h*.

f Gen. i. 27. Agus chruthaich Dia an duine 'na dhealbh fein, ann an dealbh Dhe chruthaich se e: fear agus bean chruthaich e iad.

g Col. iii. 10. Agus gun do chuir sibh umaibh an Duine nuadh, a tha air ath-nuadhachadh ann an eolas, a reir iomhaigh an tì a chruthaich e.

h Eph. iv. 24. Agus gun-cuir sibh umaibh an nuadh dhuine, tha air a chruthachadh a reir Dhè am fireantachd agus am fìor naomhachd.

i Gen. i. 28. Agus bheannaich Dia iad, agus thubhairt Dia riù, Sìolajibh, agus fasaibh lionmhor, agus

lìonaibh an talamh; agus ceann saichibh e; agus biodh uachdranachd agaibh os-cionn èisg na mara, agus os-cionn eunlaith nan speur, agus os cionn gach ni beò a ghluaisas air an talamh.

11 C. *Creud iad oibridh-freasdail De?*

F. Is iad oibridh Freasdail De, gu bheil e ag coimhid, agus ag Riaghladh nan uile Chreatuiribh, le 'n uile Ghniomharaibh, gu ro naomha m, gu ro-ghlic, agus gu ro-chumhachdach o.

m Salm. cxlv. 17. Tha an Tighearn ceart ann na uile Shlighidh, agus naomha ann na uile oibridh.

n Isa. xxviii. 29. Tha so mar an ceudna teachd a' mach o' Thighearn nan sluaigh, Tha iongantach ann an Coimhairle agus oridheirc ann an oibridh *.

o Eabh. i. 3. A' cumail suas nan uile nithe le focal a chumhachd.

p Salm ciii. 19. Tha Rioghachd a riaghladh os cionn nan uile. Matt. x. 29. Nach ' eil dà ghealbhonn air an reiceadh air f beoirling? agus cha tuit a haon diubh air an talamh as eugmhais freasdail bhuir n-Atharsa.

12 C. *Creud e an gnìomh araid Freasdail do rinn Dia do thaobh an Duine san staid ann do chruthaicheadh e?*

F. An t' am do Chruthaich Dia an duine, rinn se Coi-cheangal beatha ris, ag iarruidh umhlachd iomlan air mar Chumhnant r, agus ag toirmisg Dha ni air bith ithe do Chraoibh Eolais. maith agus uile fuidh Phein a Bhais s.

r Gal. iii. 12. Agus cha n' eil an lagh o chreidimh; ach, An duine a ni iad gheibh e beatha annta.

s Gen. ii. 17. Ach do chraoibh an eolais mhaith agus uile, cha' n ith thu dh' i sin; oir anns an là dh' itheas tu dhith, gu cinteach bàsaichidh tu.

13 C. *An d' fhan air cead sinsir ann san chead staid ann do Chruthaicheadh iad?*

F. Air bhith d' ar cead-sinsiribh air am fagail gu saorsa an toile' fein, do thuit iad o' n staid ann do chruthaicheadh iad le peaca an' aighaidh Dhe t.

* Gniomh.

imhairle a thoile fein; earran 12. Ionnas gu 'm bitheamaidne chum cliu a ghloire san.

8 C. *Cionnas ata Dia ag cur orduighe an gnìomh?*

F. Ata Dia ag cur orduighe ann 'n gnìomh ann an oibribh an Chruthaigh, agus an Fhreasdail *b*.

b Iaisb iv. 11. Chruthaich thu na h-uile nithe, agus air son do thoile-sa tha iad, agus chruthaichheadh iad.

Dan. iv. 35. Tha e deanadh reir a ruin ann an armailt' neamh, agus a measg luchd aiteachadh an' Talaimh.

9 C. *Creud is obuir an Chruthaich ann?*

F. Is obair an Chruthaich, Dia do dheanadh nan uile nithe do neimhni *c*, le Focal a Chumbhachd *d* am feadh, se laethe, agus iad uile ra-mhaith *e*.

c Gen. i. 1. 'San toiseach chruthaich Dia na neamhan agus an talamh.

d Eabh xi. 3. Tre chreidimh tha sinn a 'tuigsinn gu'n do chruthaichheadh na saoghail tre fhocal De, air ehor as nach do rinneadh na nithe a chithear do nithibh a bha r' am faicinn.

e Gen. i. 31. Agus chumnaic Dia gach nì a rinn e, agus feuch, bha e ro mhath. Agus b' iad am feasgar agus a' mhadainn an Seathadh là.

10 C. *Cionnas do chruthaich Dia an Duine?*

F. Do chruthaich Dia an Duine, Fear agus Bean, do reir Iomhaigh fein *f*, ann an eolas, Firinnteachd, Naomhachd *g*, le uachdranachd os-cian nan Creatuilibh. *h*.

f Gen. i. 27. Agus chruthaich Dia an duine 'na dhealbh fein, ann an dealbh Dhe chruthaich se e: fear agus bean chruthaich e iad.

g Col. iii. 10. Agus gun do chuir sibh umaibh an Duine nuadh, a tha air ath-nuadhachadh ann an eolas, a reir iomhaigh an ti a chruthaich e.

h Eph. iv. 24. Agus gun-cuir sibh umaibh an nuadh dhuine, tha air a chruthachadh a reir Dhè am fireantachd agus am fìor naomhachd.

i Gen. i. 28. Agus bheannaich Dia iad, agus thubhairt Dia riu', Siolaichibh, agus fasaibh lionmhor, agus

lionaibh an talamh; agus ceann saichibh e; agus biodh uachdranachd agaibh os-cionn èisg na mara, agus os-cionn eunlaith nan speur, agus os cionn gach ni beò a ghluaisas air an talamh.

11 C. *Creud iad oibridh-freasdail De?*

F. Is iad oibridh Freasdail De, gu bheil e ag coimhid, agus ag Riaghladh nan uile Chreatuiribh, le 'n uile Ghniomharaibh, gu ro naomha m, gu ro-ghlic, agus gu ro-chumhachdach o.

m Salm. cxlv. 17. Tha an Tighearn ceart ann na uile Shlighidh, agus naomha ann na uile oibridh.

n Isa. xxviii. 29. Tha so mar an ceudna teachd a'mach o' Thighearn nan sluaigh, Tha iongantach ann an Coimhairle agus oridheirc ann an oibridh *

o Eabh. i. 3. A'cumail suas nan uile nithe le focal a chumhachd.

p Salm ciii. 19. Tha Rioghachd a riaghladh os cionn nan uile. Matt. x. 29. Nach ' eil dà ghealbhonn air an reiceadh air f beoirling? agus cha tuit a haon diubh air an talamh as eugmhais freasdail bhur n-Atharsa.

12 C. *Creud e an gnìomh araid Freasdail do rinn Dia do thaobh an Duine san staid ann do chruthaicheadh?*

F. An t' am do Chruthaich Dia an duine, rinn se Coi-cheangal beatha ris, ag iarraidh umhlachd iomlan air mar Chumhnant r, agus ag toirmisg Dha ni air bith ithe do Chraoibh Eolais maith agus uile fuidh Phein a Bhais s.

r Gal. iii. 12. Agus cha n' eil an lagh o chreidimh; ach, An duine a ni iad gheibh e beatha annta.

s Gen. ii. 17. Ach do chraoibh an eolais mhaith agus uile, cha' n ith thu dh' i sin; oir anns an là dh' itheas tu dhith, gu cinteach bàsaichidh tu.

13 C. *An d' fhan air cead sinsir ann san chead staid ann do Chruthaicheadh iad?*

F. Air bhith d' ar cead-sinsiribh air am fagail gu saorsa an toile' fein, do thuit iad o' n staid ann do chruthaicheadh iad le peaca an' aighaidh Dhe t.

* Gniomh.

† Eccl. vii. 29. Rinn Dia Duine ann an staid ionraic ;
ach dh'iarr * iad a mach moran innleachdaibh.

14 C. *Creud e peacadh?*

F. Is e peacadh briseadh lagh Dhe u.

u 1 Eoin iii. 4. Ge b' e neach a ni peacadh, tha e mar
an ceudna a' briseadh an lagha : oir is e am peacadh bris-
eadh an lagha.

15 C. *Gia e an peacadh leis an do thuit air ceadsin-
sir o'n staid ann do chruthaicheadh iad?*

F. B' e am peacaidh leis an do thuit air ceadsinsir
o'n staid ann do chruthaicheadh iad gu d' ith siad an
meas toirmisgt' a. iud

a Gen. iii. 6. Agus chuanaic a' bhean gu'n robh a'
chraobh math a chum bith, agus gun robh i taitneach do'n
t' suil, agus na craobh r' a miannachadh a dheanamh neach
glic ; agus ghabh i d' a meas agus dh' ith i, agus thug i,
mar an ceudna d' a fear maille ria agus dh' ith e. Ear 7.
Agus dh' fhosgladh an suille le chèile agus dh' aithnich iad
gu robh iad lom-nochd. Ear 8. Agus dh' fholaich Ad-
hamh agus a bhean iad fein o' ghnùis an Tighearna De am
measg chraobh a ghàraidh.

16 C. *An do thuit an cinneadh daonna uile ann a-
cead pheacadh Adhamh?*

F. O do blith an coi'-cheangal air na dheanadh
re Adhamh, ni an hain air a shon fein', ach ar-son a
shliochd b ; Uime sin, an Cinneadh-daona uile do
thanaic anuas uaidh, tre geinnilleacha gnathaicht', do
pheacaich iad ann-san, agus do thuit iad maille ris ann
san chead-seachran c.

b Gen 28, Agus bhearnaich Dia iad, agus thubhairt
Dia riu, Siolaichibh, agus fasaibh lionmhor, agus lionaibh
an talamh. Gen. ii. 16. Agus dh' aithn an Tighearna
Dia d' on duine; a' ràdh; Do gach uile chraobh 'sa ghà-
radh feudaidh tu itheadh gu saor: Earran 17. Ach do
chraobh an eolais mhaith agus uile, cha 'n ith thu dh' i
sin, oir anns an là dh' itheas tu dhith, gu cinnteach bà-
saichidh tu.

c Rom. v. 18. Uime sin mar trid aon chionta † a thanaig

* Riensuich. † Cionta aon Duine.

breith

17

cinne

F.

staid

d

ach d

mar

do b

18

duin

F.

ta ch

ad f

iom

agus

uaic

e

rinn

f

h-ac

g

an c

bha

pea

/

sm

ead

na

du

na

ag

uil

fu

breitheanas air na h-uile dhaoineibh chum dìtidh.

17 C. *Creud i an staid ann d' tug an leagadh udan cinneadh-daona?*

F. Do thug an leagadh ùd an cinneadh daona, gu staid peacaidh, agus truaigh *d*.

d Rom. v. 12. Uimè sin mar a thainig peacadh a steach do 'n t-saoghal tre aon duine, agus bas tre 'n pheacadh; mar sin mar an ceudna thanaig bas air na h uile dhaoineibh, do bhrìgh gu 'n do pheacaich iad uile.

18 C. *Creud e peacadh na staid sin ann do thuit an duine?*

F. Trid an leagaidh ud, ata an duine fuidh chionn-ta chead-pheacaidh Adhamh *e*, fuidh easbhuidh na cead fhirinteachd *f*, fuidh thruailleachd a natuir gu h-ìomlan (d' on goirrear gu cotchean peacadh-gein *g*) agus fuidh gach uille pheacad h-gnìomh ata ag ginntin uaidhe sin *h*.

e Rom. v. 19. Oir mar trid eas-umhlachd aon duine a rinneadh moran 'nam peacachaibh.

f Rom. iii. 10. Cha 'neil ionracan ann, cha'neil fiu a h-aon.

g Eph. ii. 1. Agus bheothaich e sibhse a bha marbh ann an eu-ceartaibh agus ann am peacaibh. Salm li. 5. Feuch bha mi air mo a dhealbh ann an eu-ceartaibh, agus ann am peacadh ghabh mo mhàthair mi na broinn.

h Matt. xv. 19. Oir is ann as a' chridhe thig droch smuaintè, mortadh, adhaltrannas, striopachas, gadnigh-eachd, fianuis bhreige, toibheum, Earran 20. Is iad se na nithe a shaluicheas an duine.

19 C. *Creud i truaighe na staid sin ann do thuit an duine?*

F. Trid an leagaidh ud, do chail an cinneadh-daona uile an co' chomunn re Dia *i*, ataid fuidh fheirg agus mhallacha dhe *l*, agus mar sin, ataid fuidh gach uile thruaighe san bheathuidhs' fo 'n bhas fein, agus fuidh phiantaibh ifrionn gu sior-ruidhe *m*.

i Gen. iii. 8. dh' fholaich Adhamh agus a bhean iad

fein o ghnais an Tighearna De am measg chraobh a' ghàraidh. Earran 24. Agus dh' fhògair e mach an duine.

l Eph. ii. 3. Agus bha sinn a thaobh naduir' nar cloinn na feirge, eadhon mar chàch. Gal. iii. 10. Is malluichte gach neach nach buanich * anns na h-uile nithibh ata sriobhta ann an leabhar an lagha chum an deanamh.

m Rom. vi. 23. Oir is e tuarasdal a pheacaidh am bàs. Matt. xxv. 41. An sin a deir e rìusan mar an ceudna air an laimh chli, Imichibh uam dh' ionnsuidh an teinne shiorruidh, a dh' ulluicheadh do 'n diabhal agus d'a ainglibh.

20 C. *An d' fhàg Dia an cinneadh-daona uile a bhi cailte ann an staid peacaidh agus truaigh?*

F. Air tagha do Dhia da ghean maith fein, roimh thoiseach an t-saoghal, cuid eigin do na daoine chum na beatha-shuithain *n*, do rinn e co'-cheangal-gràsairiu, d' an saoradh O staid a pheacaidh, agus na truaighe, agus d'an toirt gu staid slanuighe trid Fear-saoruidh *o*.

n Eph. i. 4. A reir mar a thagh e sinne anns an, mun do leagadh bunaite an domhain.

o Rom. iii. 21. Aach a nis tha fireantachd Dhe air a foillseachadh as eugmhais an lagha, a faotain fianuis o'n lagh agus o na Faidhibh. Earran 22. Eadhon fireantachd Dhe tre chreidimh Iosa Crìosd, do na h-uile, agus air na h-uile a chreideas.

21 C. *Cia e is Fear-saoruidh do phobull taghta De?*

F. Is e is aon Fear-saoruidh do phobull taghta De, an Tighearna Iosa Crìosd *p*, amhain, neach air bhith dha na Mhac-siorruidh do Dhia, do rinneadh e na dhuine *r* agusmar sin ata e ag fantuin na Dhia agusna dhuine, ann an da natur eidir dhealuicht agus ann an aon phearsa *s* am feasd. *t*.

p 1 Tim. ii. 5. Oir is aon Dia ata ann, agus aon eadair-mheadhonair eadar Dia agus Daoine, an Duine Iosa Crìosd.

r Eoin i. 14. Agus rinneadh am focal na fheoil agus ghabh e combhuidh' nar measgne.

* Fan.

s Rom. ix. 5. Dam buin na h-aithriche, agus o'm bheil Criosd a thaobh na feòla, beannuichte gu slorruidh, *Amen.*

t Eabh vii. 24. Ach an Duine so, do bhrìgh gu mair e gu sìorruidh, tha sagartachd neo-chaochluidheach aige.

22 *C. Air bhith do Criosd na Mhac do Dhia cionnas a rinneadh e na Dhuine?*

F. Rinneadh Criosd Mac Dhe na Dhuine, le Corp fìor *u*, agus anam reusanta a ghabhail chuige fein *a*, air bhith dha le cumhachd an Spioraid naomh air 'a ghabhail ann am bròinn Mhuirre na h-Oighe, agus air a bhreith le *b*, gidheach as eugmhais peacaidh *c*.

u Eabh ii. 14. Uime sin, mheud gu bheil aig a 'chloinn comh-roinn do f'heoil agus do f'huil, ghabh esan mar an ceudna roinn duibh sin.

a Matt. xxvi. 38. An sin a deir e riu, Ata manam ro-bhrònach, eadhon gu bàs.

b Lucas i. 31. Agus feuch, gabhaidh tu a' d' bhroinn, agus beirridh tu mac, agus bheir thu Iosa mar ainm air. Earran 35. Thig an Spiorad naomh ort, agus cuiridh cumhachd an Tì a's airde sgàil ort.

c Eabh vii. 26. Oir bha shamhail sin do ard shagart iomchuidh dhuinne, a bha naomha, neo-lochdach, neo-thruaillidh, air a dhealachadh * o pheacachaidh.

23 *C. Cia iad na h-oifigibh ata Criosd ag cur an gnìomh mar air Fear-Saoruidhne?*

F. Ata Criosd mar ar Fear-Saoruidhne ag cur ann' gnìomh Oifigibh Faidh *d*, Sagairt *e*, agus Rìogh *f*, araon, ann an staid an Irisliche, agus an Arduiche.

d Gnìomh. iii. 22. Oir gu fìrinneach a dubhairt Maois ris na h-aithrichibh, Togaidh an Tighnarn bhur Dia saus faidh dhuibh d' ar braithribh, mar mise; risan eisdidh sibh anns na h-uile nithibh a labhras e ribh.

e Eabh. v. 6. Is Sagart thu gu sìorruidh a rèir orduigh Mhelchisedec.

f Salm. Gidheadh shuidhich † mi mo Rìogh air Sion mo chnoc naomh.

24 *C. Cionnas ata Criosd ag cur Oifig Faidh ann an gnìomh?*

* Asgaradh. † Chuir me na shuidhe, shocraich.

F. Ata Criosd ag cur Oifig Faidh ann an gnìomh, ann an toil De chum air Slanuighe f hoilseacha dhuinn g, le na Fhocal h, agus le na Spiorad i.

g Eoin i. 18. Cha 'n fhaca neach air bith Dia riamh; an t-aonghia Mic, 'a ta ann an uchd an Athar, is esan a dh' fhoillsich e.

h Eoin xx. 31. Tha iad so scribedhta, chum gu' n creideadh sibh gur e Iosa an Criosd Mac Dhe, agus aig creidsinn duibh, gu'm biodh agaibh beatha trid ainmsin.

i Eoin xiv. 26. An Comh f hurtair an Spiorad naomh, a chuireas an t-Athair uaith a' m' ainmse, teagaisgidh e-san duibh na h-uile nithe.

25 C. *Gionnas ata Criosd ag cur Oifig Sagairt ann an gnìomh.*

F. Ata Criosd ag cur Oifig Sagairt ann gnìomh, ann e fein a thabhairt suas aon uair na iobairt a dhìoladh Ceartais De l; agus a dheanadh air rèitigh ri Dia m, ann gnath-cidir-ghuidhe a dheanadh air ar-soinne n.

l Eabh. ix. 28. Thugadh Criosd suas aon uair a thoirt air falbh peacaidh mhorain.

m Eabh. ii. 17. B-fheumail da anns na h-uile nithibh bh' air a dheanamh cosmhuil r' a bhraithribh, chum gu'm biodh e' na ard shagairt trocaireach agus dileas ann an nithibh a thaobh Dhé, chum rèite dheanamh air son pheacann a an t-sluaigh.

n Eabh. vii. 25. Tha e mar an ceudna comasach air an droing a thig a dh' ionnsuidh Dhe tridsan, a shlanuchadh gus a chuid a' sfaide * do bhrìgh gu bheil e beo gu sìorruidh gu eadar ghuidhe dheanamh air an son.

26 C. *Gionnas ata Criosd ag cur Oifig Riogh ann an gnìomh?*

F. Ata Criosd ag cur Oifig Riogh ann an gnìomh, le sinne a cheannsacha dha fein o, a riaghladh, agus a sheasamh p, agus le cosg a chur air na h-uile is naimhde dhasan agus dhuinne r.

* Gu-h-iomlan, gu sìorruidh.

o Salm cx. 3. Bithidh do phobull deònach * ann an là do chumhachd.

p Isa. xxxiii. 22. Is e an Tighearna ar Breitheamh, Is e an Tighearna ar Fear thàbhairt lagha, † Is e an Tighearna ar Rìogh, agus sàbhailidh e sinne†.

r 1 Cor. xv. 25. Oir is èigin gu 'n rioghaich e, gus an cuir e a naimhdean uile fa chosaibh.

27 C. *Cia iad na nithe an' roibh Crìosd air Irisleacha?*

F. Bha Crìosd air na Irisleacha ann a bhith air a bhreith, agus sin ann an staid lseal, *s*, air a dheanadh fa'n Lagh *t*, ag dol fo gach truaighe na beatha, *u* fo fheirg Dhe, *a* agus fo bhàs malluichte na croise, || *b*, ann 'a bhith air na adhlacadh, agus ag fuireachd fo Chumhachd an bhais re seal *c*.

s Lucas ii. 7. Agus rug i a ceud-ghin mic, agus phaisg i e am brat-speilidh, agus chuir i na luidhe am prasaich e.

t Gal. iv. 4. Chuir Dia a Mhac fein uaith a ghinneadh o mhnaoi, a rinneadh fuidh 'n lagh.

u Isa. liii. 3. Air a dhi-measadh agus gun bhi air mheas ann an àireamh dhaoine 'na dhuine dhoilghiosan, agus Cleachdta ri bròn.

a Mata. xxvii. 46. Agus mu thiomchioll na naodhadh uaire dh' eigh Iosa le guth ard, ag radh, Mo Dhia, Mo Dhia, c' ar son a thrèig thu mi.

b Phil ii. 8 Dh' irioslaich se e fein, agus bha e ùmhal gu bàs, eadhon bàs a chroinn-cheusaidh.

c. Mata. xii. 40. Oir mar a bha Ionas ambròin na muice-mara trì laithean agus trì oidhchean; is ann mar sin a bhitheas Mac an Duine ann an cridhe na talmhain trì laithean agus trì oidhchean.

28 C. *Cia iad na nithe ann a' roibh Crìosd air na ardacha?*

F. Bha Crìosd air na Ardacha ann na aisherrigh O na Marbhaidh air an treas la *d*, ann na dholl suas

* toilleach. † fear-reachd. ‡ ni e ar tearnadh. || A Chroinn-cheusaidh.

air Neamh, ann na shuidhe air deas-laimh. Dhe an Athair *e*, agus ann na theachd do thabhairt breitheamhnas air an t-shaoghal ann san la-dheirreanach *f*.

d 1 Cor. xv. 4. Agus gu 'n d' adhlaiseadh *e*, agus gu 'n d' eirich *e* a ris air an treas la a rèir nan scriobtuir re.

e Mark xvi. 19. Mar sin an deigh do 'n Tighearna labhairt riu, ghabhadh suas gu neamh *e*, agus shuidh *e* air deas laimh Dhè.

f Gnìomh. xvii. 31. Do bhrìgh gu 'n do shuidhich *e* la anns an toir *e* breth air an t-saoghal am fireantachd, tre 'n duine sin a dhorduich *e*; agus air so thug *e* dearbhadh do 'na h-uile dhaoine, le esan a thogail suas o na marbhaibh.

29 *C*. Cionnas a ta sinn air 'nar deanadh ann 'nar luchd Co'-pairt d' on t-saoirse do choisin Criosd?

F. Ata sinn air 'nar deanadh ann 'nar luchd Co'-pairt d' t-soirse do choisin Criosd, leis an t-saoirse sin a chur rinne gu heifeachdach *g* le na Spiorad naomha san *b*.

g Eoin i. 12. A mbeud' sa ghabh ris, thug *e* dhoibh cumbachd a bhi' nan cloinn do Dhia.

b Tit. iii. 5. Cha 'n ann o oibribh fireantachd, a rinn sinne, ach a rèir a-thròcair fein shaor *e* sinn tre ionnlad no h-athghineamhuin, agus ath-nuadhachadh an Spioraid naoimh. Earran 6. Adhòirt *e* oirne gu saibhir, trid Iosa Criosd ar Slanighir.

30 *C*. Cionnas a ta an Spiorad ag cur rinne na saorse sin do choisin Criosd?

F. Ata an Spiorad ag cur rinne na saorse sin do choisin Criosd, le Creideamh oibreacha ionnain *i*, leis an bheil se 'gar Coi-cheangal re Criosd ann air Gairm-eifeachdach *l*.

i Eph. ii. 8. Oir is ann le gràs a ta sibh air bhur slanachadh, tre chreidimh; agus cha 'n ann naibh fein is *e* saor-thabhartas Dhe *e*.

l Eph. iii. 17. Ionnas gu 'n gabh Criosd comhnuidh ann bhur cridhe tre chreidimh, &c.

l 1 Cor. i. 9. Tha Dia firinneach, leis an do ghairmeadh

sibh chum comh-chomuinn a mhic Iosa Criosd ar Tighearna.

31 C. Creud is Gairm eifeachdach ann?

F. Is Gairm eifeachdach ann, obair Spiorad De *m*, leis an bheil se 'gar fagail ris ionnain fein am peaca, agus truaighe *n*, ag Soilseacha air nintinneadh ann an eolas Chriosd *o*, ag ath-nuadhacha air toile *p*, agus air a lorg sin' gar deanabh deonach agus comasach air Iosa Criosd a dhlu-ghabhail chugain, mar ata se air na thairgsa dhuinn' gu saor anns an t soisguil *r*.

m 2 Tim. i. 9. A shaor sinne, agus a ghairm sinn le gairm naomha.

n Gniomh. ii. 37. A nis an, uair a chual iad so, bha iad air am bioradh' nan cridhe, agus a dubhairt iad re Peadar, agus ris a' chuid eile do na h-abstolaibh, Fhcara agus a bhraithre, ciod a' ni sinn.

o Gniomh. xxvi. 18. Adh' fhosgladh an sul, chum gu tionndaidh iad o dhorchadas gu solus, agus o chumhachd Shatain gu Dia.

p Esec. xxxvi. 26. Bheir mise an cridhe clochach as bhur feoil, agus bheir mi dhuibh cridhe feola.

r Eoin vi. 44. Cha 'n urradh neach air bith teachd am' ionnsuidhse, mur tarruing an t-Athair a chuir uaith mise e. Earran 45. Gach neach a chuala, agus a dh' fhoghlum o'n Athair, thig e m' ionnsuidhse.

32 C. Cia iad na sochair ata an droing ata air na'n Gairm gu h-Eifeachdach ag faighail ann sa' bheathuidh s'?

F. Is iad na sochair ata an droing sin ag faighail ann sa' bheathuidh s', Firinneacha *s*, Uchdmhacachd *t*, agus Naomhacha, agus gach uile Shochair ata ag struthagh uatha ann sa' bheathuidh s' *u*.

s Rom. viii. 30. Agus an dream a reimh-orduich e, ghairm e iad mar an ceudna; agus an dream a ghairm e, dh' fhireanaich e mar an ceudna; agus an dream a dh' fhireanaich e, ghloraich e mar an ceudna.

t Eph. i. 5. Aroimh-orduich sinne chum uchdmhacachd na cloinne tre Iosa Criosd dha fein.

u 1. Cor. i. 30. Uaithesan ata sibhse ann an Iosa Crìosd, neach a rinneadh dhuinne le Dia 'na ghliocas, 'na fhìreantachd, 'na naomhachd, agus 'na shaorsa.

33 C. *Creud is Firineacha ann?*

F. Is e Firinneacha gnìomh saor ghràsa De, leis an bheil e ag maitheamh dhuinn air 'n-uile pheacaidh *a*, agus a' gabhail rinne mar Fhirinnibh ann na fhianais fein *b*, agus sin amhain ar-son Firinnteachd Chrìosd air na mheas dhuinne *c*, agus air a ghabhail chugain le Creidimh amhain *d*.

a Eph. i. 7. Anns am bheil againne saorsa tre fhuil san, maitheanas nam peacadh, rèir saibhreis aghràis.

b 2. Cor. v. 21. Oir tinn se esan da nach b' aithne peacadh, 'na iobairt-pheacaidh air ar soinne; chum gu bitheadmaid air ar deanamh 'nar fireantachd Dhè annsan.

c Rom. v. 19. Oir mar trid eas-umhlachd aon duinne a rinneadh moran 'nam peacachaibh, is amhail sin trid umhlachd aon Duinne a nithear moran 'nam fireanaibh.

d Gal. ii. 16. Fios a bhi againn nach 'eil duine air fhìreanachadh o oibribh an lagha; ach tre chreidimh Iosa Crìosd, chreid sinne fein ann an Iosa Crìosd; chum gu bitheadmaid air ar fireanachadh ochreidimh Chrìosd.

34 C. *Creud is Uchd-mhacachd ann?*

F. Is i an Uchd-mhacachd, gnìomh saor ghrasa De *c*, leis am bheil sinn air ar gabhail ann an aireamh Chloinne De, agus leis am bheil coir againn air gach uile Shochairibh, agus urram a bhuinneas doibh *f*.

e 1 Eoin iii. 1. Feuchaidh cìod a' ghne gràidh a thug an t-Athair dhuinne, gun goirteadh clann Dhe dhinn.

f Eoin i. 12. Amheud 's a ghabh ris, thug e dhoibh cumhachd a bhi 'nan clainn do Dhia, eadhon dhoibhsan a ta creidsinn 'na ainm. Rom viii. 17. Agus ma's clann, is oighreachan; oighreachan air Dia agus comh oighreachan maille re Crìosd.

35 C. *Creud is Naomhacha ann?*

F. An Naomhacha is obair saor ghrasa De e *g*, leis am bheil sinn air ar 'n ath-nuadhachadh san Duine gu h-iomlan do reir Iomhaigh Dhe * *b*, agus air ar dean-

* Fioghrach Dhe.

adh comasach ni is mo, agus ni is mo, chum basatha do pheacadh, agus chum bhi beo do 'n Fhirinn-teachd *i*.

g 2 Tesal. ii. 13. Thagh Dia o thùs sibh chum slainte, tre naomhachadh an Spioraid.

h Eph. iv. 24. Agus gu 'n cuir sibh umaibh annuadh dhuine, a tha air a chruthachadh a rèir Dhè am firean-tachd agus am fìor naomhachd.

i Rom. viii. 1. Air an aobhar sin cha 'n eil a nis dìteadh sam bith do 'n dream sin a tha ann an Iosa Crìosd, a tha gluasad ni h-ann a reir na feòla, ach a reir an Spioraid.

36 C. Creud iad na Sochair ata anns an bheathnìdh? ann' a Co'-chuideachd, no ag sruthagh o'n Fhirinneacha, o'n Uchd-mhacachd, agus o'n Naomhachd?

F. Is iad na Sochair ata sa' bheathuidhs' ann an Co'-chuideachd na ag Sruthagh uatha sin, dearbh-bheachd air Gràdh Dhe *l*, Siothchaint Coguis, aoibhneas anns an Spiorad-naomh fas ann an Gràsa *m*, agus buan-mhairreachdinn ann, gu teachd na crìche deir-reannaich *n*.

l Rom. v. 1. Uime sin air dhuinne bhith air ar fireanachadh tre creidimh, tha sìth againn re Dia, trid ar Tighearna Iosa Crìosd Earran 2. Tre 'm bheil againn mar an ceudna slighe tre chreidimh chum a ghràis so anns am bheil sinn 'nar seasamh, agus ata sinn a deanamh gairdeachais an dòchas gloire Dhe. Earran 5. Agus cha nàraich an dòchas, do bhrìgh gu bheil gràdh Dhe air a dhòrtadh amach ann ar cridheachaibh, tre 'n Spiorad naomh a thugadh dhuinne.

m Sean fhoçal. iv. 18. Tha ceum am Fhìrean mar an Solus-dealrach, ata dealradh ni 's mo, agus ni 's mo, 'gus an lā fhoirfe *.

n 1 Eoin v. 13. Na nithe so scribe mi d' ar n-ionn suidh a tha creidsinn ann an ainm Mic Dhe; chum gu 'm bi fios agaibh gn bheil a bheatha mhaireannach agaibh.

37 C. Creud iad na Sochair ata na Creidmheich ag fagbail O Chrìosd re h-am baid?

* Meadhon la.

F. Ata Anamanna nan Creidmhich re h-am am bais, a'r an deanadh foirfe ann a Naomhachd *e*, agus air ball ataid ag doll chum Gloire *p*, agus air bhith do'n Corpaibh Sior-cheangailt re Crìosd *r*, ni iad comhnuidh ann n'an Uaighibh *s* gu nuig an ais-eirigh *t*.

e Eabh. xii. 23. Agus gu Spioradaibh nam firean air an deanamh foirfe.

p Phil. i. 23. Air dhomh bhi togarach air siubhal, agus bhi maille re Crìosd.

r 1 Teasal. iv. 14. Mar an ceudna an droing a choidil ann an Iosa, bheir Dia maille ris.

s Isa. lvij. 2. Siubhlaidh e ann an sìth, gabhaidh e fois 'na leabuidh eadhon an duine foirfidh, esan ata 'g imeachd anns an t-slighe dhirich.

t Iob xix. 26. Agus an dèigh mo chroicinn, ge do mhill * na durragaith † an corp so, gidheadh ann 'm fheòil chimi Dia.

38 **C.** Creud iad na Sochair ata na Creidmhich ag faighail O Chrìosd anns an ais-eirigh?

F. Anns an ais-eirigh, air bhi do na Creidmhich air an dusgadh as an Uaighibh ann an Gloir *u*, bithigh iad air an aithneachadh gu follaiseach agus air an làn shao-radh ann an ta bhreitheamhais *a*, agus air an deanadh uile-bheannuichte ann an Dia lan-mhealtuin *b* gu Siorruidh *c*.

u 1 Cor. xv. 43. Cuirear e ' ann an easurram, togar ann an glòir e!

a Mata. xi. 32. Uime sin ge be dh' aidicheas mise am fianuis dhaoine, aidichibh mise esan mar an ceudna am fianuis m' Athar ata air neamh.

b 1 Eòin iii. 2. 'Nuair a dh' fhoillsiehear esan, bithidh sinn cosmhail ris; oir chisinn e mar a ta e.

c 1 Teasal. iv. 17. Agus mar sin bithidh sinn gu siorruidh Maille ris an Tighearna.

39 **C.** Creud e an Dleasdanas ata Dia ag iarraidh air an Duine?

F. Is e an Dleasdanas ata Dia ag iarraidh air an Duine, umhlachd da thoil ata air a foillseacha *d*.

* Sgrios. † Cnuimhe, Dòil,

d Mica. vi. 8. Dh' fheuch e dhuit, o Dhuine ciod a tha maith agus ciod a tha Jehobhah 'g earruidh ort, ach ceartas a Dheanamh, trocair a ghradhachadh, glusad gu h-iriosal maile ri d' Dhia.

40 C. Creud i an Riaghail umhlachd a thug Dia do'n duine air thoiseach?

F. Bi an riaghail umhlachd a thug Dia do'n duine air thoiseach, Lagh na Modhanaibh e.

e Rom. ii. 14. Oir an uair ata na Cinnich aig nach 'e il lagh, a thaobh nàduir a' deanamh nan nithe a ta san lagh, air dhoibhsan a bhi gun lagh tha iad 'nan lagh dhoibh fein. Earran 15. Muinntir a ta nochdadh obair an lagha scribedh-ta 'nan cridheachaibh.

41 C. Cia e'n t aite am bheil Lagh na Modhannaibh air 'a chur sìos gu h-aith-ghearr iomlan?

F. Ata Lagh na Modhannaibh air 'a chur sìos gu h-aith ghearr iomlan, anns na deich Aitheantaibh f.

f Deut. x. 4. Agus scriobh e air ua clàir a reir a' cheud sgrìobhaidh na deich aitheantan. Mata. ix. 17. Ma's àill leat doll a steach chum na beatha gleidh * na h-aitheanta.

42 C. Creud is suim do na deich Aitheanta?

F. Is i is Suim do na deich Aitheanta, an Tighearna ar Dia a ghradhacha le ar 'n uile 'Chridhe, le ar 'n uile Anam, le ar 'n uile Neart, agus le ar 'n uile Inntinn, agus ar Coimhear snach do ghradhacha mar sinn-fein g.

g Mata. xxii. 37. Gràdhuichidh tu, an Tighearna do Dhia le d' uile chridhe, agus le d' uile anam, agus le d' uile Inntinn. Farran 38. 'Si so a' cheud aithne agus an aithne mhor. Earran 39. Agus is cosmhail an dara rithe so, Gràdhuichidh tu do choimhearsnach mar thu fein. Ear. 40. Air an dā aithne so tha 'n lagh uile, agus na fàidhean an crochadh.

43 C. Creud is Reamh-radh do na deich Aitheantaibh?

F. Ata Reamh-radh nan deich Aitheantaibh, air

* Comhaid.

'a chur sìos anns na briathraibh s' (is mise an Tighearna do Dhia, a neach a thug thusa a Talamh na h-Eiphte, agus a' Tighearna daorsa *b*).

b Ecsod. xx. 2.

44 C. Creud ata Ream-radh nan deich Aitheantaibh ag teagasg Dhuinne?

F. Ata Reamh-radh nan deich Aitheantaibh ag teagasg dhuinne, do bhri gur e Dia is Tighearna ann, agus gur e is Dia, agus is Fear-saoruidh dhuinne uime sin gu bheil a dh' fhiacha oirne uile Aitheantaibh-san do Choimhid.

i Deut. xi. 1. Air an aobhar sin grādhaichidh tu 'n Tighearna do Dhia, agus gleidhidh tu a chùram, agus a reachdan, agus a bhreitheanais, agus aitheantan a ghnath. Lucas i. 74. Air dhuinn a bhith air ar saoradh o laimh ar naimhde, gu 'n deanamaid seirbhis dha as eugmhais eagail. Ear. 75. Ann an naombachd agus ann am fireantachd 'na lathair fein, uile laithean ar beatha.

45 C. Cia i an chead Aithne?

F. Is i an chead Aithne (na bith Dee eille agad ann am fhianaise.

46 C. Creud ata air na iarruidh anns an chead Aithne?

F. Ata an chead Aithne ag iarruidh, oirne, aithneacha *l*, agus aidmheil, gur e Dia amhain an fìor-Dhia, agus gur e air Diaine e *m*, agus sinne adhradh, agus Gloir do thabhairt Dha do reir-sin *n*.

l 1 Chron. xxviii. 9. Agus thusa a Sholaimh, mo Mhac, aithnaich thusa Dia d' Athar.

m Deut. xxvi. 17. Rinn thu roghainn an diugh do 'n Tighearna gu bhi na Dhia dhuit, agus gu gluasad 'na shlighibh, agus gu reachdan a ghleidheadh, agus aitheanta, agus a bhreitheanais, agus gu eisdeachd ra ghuth.

n Mata. iv. 10. Bheir thu aoradh do 'n Tighearna do Dhia, agus dhasan 'na aonar ni thu seirbhis.

47 C. Creud ata air na thoirmisg, anns an chead Aithne?

F. Ata an chead Aithne ag toirsmisg an Dia fìor do sheanadh * o, no an t-aoradh, agus a Ghlòir a dhlìghear Dha do leigeadh tharruinn p na'n tabhairt do aon neach eille r.

c Salm xiv. 1. 'A dubhairt an t-amadan na chridhe, cha' n ' eil Dia air bith ann Rom. i. 20. Ionnas gu bheil † iad gun lethsgèul aca. Ear. 21. Do bhrìgh 'nair a b' aithne dhoibh Dia, nach d' thug iad glòir dha mar Dhia.

p Salm. lxxx. 11. Cha d' thug mo phobull eisdeachd do m' ghuth, is cha ghabhadh Israel rìum.

r Rom. i. 25. Muinntir a chaochail firian De gu brèig, agus a thug aodhradh agus a rinn seirbhis do 'n chreutair ni 's mo na do 'n Chruithear, a ta beannuichte gu siorruidh. *Amen.*

48 C. *Creud ata air na theagasg Dhuinne gu sonraicht' auns na briathraibh s' san chead Aithne (am f' hianaise?)*

F. Ata na briatharsa san chead Aithne (am f' hianaise) ag teagasg dhuinne, gu bheil Dia a chi na h-uile nithe, ag tabhairt airre do'n pheacadh so, iodhon, Dia air bith eille a bhith againn, agus gu bheil se ro-dhiombach dheth s.

s Salm. xlv. 20. Ma'se gun do leig sinn as ar cuimhne Ainm ar Dia, no ma shìn sinn amach ar lamha gu dia coimheach breig. Earra 21. Nach rannsuich Dia so amach.

49 C. *Creud i an darra Aithne?*

F. Is i an darra Aithne, (Na dean dhuit fein Iomhaigh ghrabhailta, no aon f' hioghair nithe ata shuas air Neamh, no air an 'Tallamh' a bbos, no 'san uisge fo Thallamh, na geilsa dhoibh, agus na dean seirbhis dhoibh, oir is mise an 'Tighearna do Dhia, is Dia eud mhor mi a leannas aingidheachd nan Atharacha air an Cloinn gu nuige an tres no an ceathramh ceum no an Glùngeiniligh, air an droing a dh' f' huaidhaichas-mi, agus aig foilseachadh tròcair do mhiltibh do'n droing a ghràdhaicheas mi agus a choimhdeas m' Aitheantan.

* Aicheadh. † Chum gu biodh.

50 C. Creud ata air iarruidh anns an dara Aithne?

F. Ata an dara Aithne ag iarruidh, gach uile ghne aoraidh, agus orduighe Dhiadhaigh, do dh' iarr Dia ann na Fhocal, a ghabhail chugain, a chumail again, agus an coimhead gu glan-iomlan *t*.

t Deut. xxxii. 46. Socraichibh bhur cridhe air na fo cail uile air am bheil mise a tòirt fiannais 'nar measg air an la 'n duigh, a chum gu 'n dean iad uile bhriathran an lagha so. Mata. xxviii. 20. A teasgasg dhoibh gach uile nithe a dh' aithn mise dhuibh a choimhead. Deut. xii. 32. Gach ni a tha mise ag aithneadh dhuibh, thugaibh an aire gu 'n dean sibh e : cha chuir thu ris, ni mo bheir thu ni sam bith uath.

51 C. Creud ata an dara aithne ag toirmisg?

F. Ata an dara aithne ag toirmisg, aoradh do Dhia trid Iomhaigh *u*, no air mhodh air bith eille, nach ' eil orduichte ann ' a Fhocal fein *a*.

u Deut. iv. 15. Thugaibh uime sin an aire mhath dhuibh fein (oir cha'n fhaca sibh gne coslais sambith anns an la air an do labhan an Tighearna ribh ann an Horeb.) Ear. 16. air eagal gu 'n truaill sibh sibh fein, agus gu 'n dean sibh dhuibh fein dealbh snaidhte.

a Col. ii. 18. Na mealladh aon neach bhur duais uaibh, le irioslachd dheonach *, agus aoradh do ainglibh, a foirneadh a steach gu dana chum nan nithe nach fac e, gu diomhain air a sheideadh suas le inntin f heolmhor fein.

52 C. Creud iad na Riasoin ata ceangailte ris an darra aithne?

F. Is iad na Riasoin ata ceangailte ris an dara aithne, ard uachdranachd Dhe os ar cionn *b* an t-shealbh-choir ata aige ionnuin *c*, an Gradh-laste agus eud ata aige da aoradh fein *d*.

b Salm xcv. 2. Thigeamaid 'na fhianuis le buidheachas, agus deanamaid ceol † suilbhreach dha le salmaibh. Ear. 3. Oir an Tighearna is Dia mor e, agus Rìgh mor os-cionn nan uile dhia.

* Thoileil.

† Togamaid ceol.

c Salm. xlv. 11. Oir is e do Thighearn agus dean thu sa aoradh dha.

d Ecsod. xxxiv. 14. Oir cha dean thu aoradh do Dhia 'sam bith eile; oir an Tighearna, d' an ainm Eudmhor, is Dia eudmhor e.

53 *C. Cia i an treas Aithne?*

F. Is i an treas Aithne (Na tabhair Ainm an Tighearna do Dhia ann diamhanas; oir ge b' e bheir ainm ann diamhanas ni'mbī e neimh chiontach ann am fianuis an Tighearna, no ni a meas an Tighearna neimhchiontach e.

54 *C. Creud iarrar san treas Aithne?*

F. Ata an treas Aithne 'g-iarruidh, gnathacha naomha urramach do dheanadh, air ainmibh *e*, Tiodolaibh *f*, Ordughe *g*, Briathraibh *h*, agus Oibribh Dhe *i*.

e Salm. xxix. 2. Thugaibh do 'n Tighearna, a' ghlòir a's cubhaidh * d' a ainm.

f Taish. xv. 3. Is mor, agus is iongantach t' oibre, a Thighearn Dhe uile-chumhacdaich; is ceart agus fìor do shligheansa, a Rìgh nan naomh. Earran 4. Co air nach biodh eagal romhad, O Thighearn, agus nach d' thugadh glòir do t' ainm!

g Eccl. v. 1. Gleidh † do chas 'n uair theid thu do thigh Dhe, agus biodh ni 's ealamh gu eisdeachd, na bhi-theas tu thabhairt iobairt nan amadana.

h Salm. cxxxviii. 2. Aoraidh mi thu, is m' aighaidh ri d' theampull naomh, agus molam t-ainm, arson do chaoimhnies gràidh, agus ar son t'-fhirinn, oir dh' arduich thu t' fhocal, os cionn t'ainm.

i Iob xxxvi. 24. Cuimhnich gu 'n àrduich ‡ thu obair-san, ata Daoine faicinn.

55 *C. Creud ata air na thoirmisg san treas Aithne?*

F. Ata an treas Aithne ag toirmisg mi' naomhacha, no mi' ghnathacha air bith a dheanadh air aon-ni leis am bheil Dia ga fhoilseacha fein *l*.

l Mal. ij. 2. Mur eisd sibh, agus mur cuir sibh an su-

* Tha dligheach. † Cùm coimhead. ‡ Gu mol. gu meudsich.

im i chum glòir a thoirt do m' ainm sa, deir Jehobhah Dia nan sluagh cuiridh mise eadhon mallachd oirbh.

56. C. *Cia e an Riason ata air a cheangal ris an treas Aithne?*

F. Is e an Riason ata air a cheangal ris an treas Aithne, ge gu feauaidh luchd briseadh na h-Aithne so dol saor o dhioghaltas do thaoibh Dhaoine, gidheadh ni 'm fuilling an Tighearna air Diaine dhoibh dol as O cheart bhreitheamhnas fein m.

m Deut. xxviii. 58. Mur d' thoir thu an aire uile bhriathran an lagha so a dheanamh a tha sgrìobhta 'san leabhar so a chum gu 'm bi eagal an ainm ghlormhoir agus uamhasaich so ort, AN TIGHEARNA DO DHIA. Ear. 59. An sin ni an Tighearna do phlàighean iongantach.

57. C. *Cia i an ceathramh Aithne?*

F. Is i an ceathramh Aithne (Cuimhnich la na Sabaid a choimhid naomha; ann se laithibh dean t-obair, agus t-uile shaothair, ach is e an seachda la, Sabaid an Tighearna do Dhia; na dean aon obair san la sin, thu fein, no do Mhac, no t Inghin, t-Oglach, no do Bhan-Oglach; no t-ainmhidhe no do Choigreach ata an taobh a stigh do d' dhorsibh; oir ann se laithibh rinn an Tighearna Neamh agus Tallamh, an Fhairge, agus gach ni ata ionnta, agus ghabh se comhnuidh an seachda la; uime sin bheannuich an Tighearna la na Sabaid, agus naomhaich se e.)

58. C. *Creud iarrar san cheathramh Aithne?*

F. Ata an ceathramh Aithne ag iarruidh, coimhead naomha a dheanadh do Dhia air na tràthaibh suidhichte a dhorduich e ann na Fhocal, sonraichte aon là iomlan do na seachd làithibh, chum a bhith na Sabaid naomha dha fein n.

n Lebit xix. 30. Gleidhidh sibh mo Shabaidean, agus bheir sibh urram do m' ionad naomha; Is mise an Tighearna. Deut. v. 12. Coimhead là na sabaid chum a naomhachadh, mar a dh aithn an Tighearna do Dhia dhuith.

59.
Dia bl

F.

eighri

Shaba

an ce

ghna

Shab

o C

agus

obair

p C

air do

bhris

mi sa

60

F

ha g

O gl

cead

a bh

gu f

chui

troc

r

t-sea

bair

J

ni p

blii

Bhi

ainn

t

cha

nae

mor

mai

50 C. *Cia e an la do na seachd laithibh a dhorduich Dia bhith na Shabaid gach Seachduin?*

F. O thoiseach an t-shaoghail a' nuas gu nuig ais-eighrigh Chrìosd dhorduich Dia an seachd a la bhith na Shabaid gach seachduin; o agus riamh O sin a leath, an cead la do'n t' sheachduin a dh' f' hantain, agus a ghnathacha gu crìoch * an Domhain chum a bhi na Shabaid do na Crìosduibh p.

o Gen. ii. 3. Agus bheannaich Dia an seachdadh la, agus naomhaich se; do bhri gur ann air a' ghabh e fois o obair uile, a chruthaich Dia agus a rinn e.

p Gniomh. xx. 7. Agus an cead la do 'n t-seachduin, air do na deisciobluibh cruinneachadh an ceann a' chèile a bhriseadh arain, shearmonaich Pol doibh. Taisb. i. 10. Bha mi san Spiorad air la an Tighearna.

60 C. *Cionnas as coir an t-Sabaid a naomhacha?*

F. Is coir an t-Sabaid a naomhacha, le tamh naomha ghabhail re fad an la sin gu h-iomlan, agus sin fos O ghnòthuichibh saoghalta O aighear agus sugradh ata ceaduichte air laithibh eile r, agus an uile aimsir sin a bhuileachadh-re oibribh Crabhuidh gu deamhair agus gu follais s, leath a' m'igh do 'n mhead is ata iomchuidh ri chaitheamh ri h-oibribh na h-èigin agus na trocair z.

r Leibhit. xxiii. 3. Se laithean m'hear obair, ach 'san t-seachdamh la bhithidh sabaid fois, co'-ghairm naomha, obair sam bith cha dean sibh air.

s Salm. xcii. 1. Salm. na Oran air son la na sabaid. Is ni maith bhi tabhairt buidheachais do 'n Tighearn, agus bhli seinn cliu do t-ainmsa, O Thi a' s airde. Earran 2. Bhi a' cur an ceill do chaoimhneas-gràdhach anns an mhadainn, agus t-fhirinn gach oidhche.

t Mata. xii. 11. Cia agaibhs' an duine, aig am bi aon chaora, agus ma thuitas i ann an slochd air la na sabaid, nach beir e oirre agus nach toge nios i. Earran 12. Nach mòr mata is fearr duine na caora? Uime sin ata e ceaduichte maith a dheanamh air laithibh na sabaid.

* deirreadh.

61 C. Creud ata air a thairmisg san cheathramh Aithne?

F. Ata an ceathramh Aithne ag toirmisg mi-naomhacha na Sabaid le diamhanas, agus neimhchuram ann an oibribh an la sin *u*, no fos le-smuaintibh, breathribh, no gnìomharaibh neimhf hèmeil *a*, tiomchioll ghrèthuicheadh Saolghalta, no re aigher agus Sùgradh *b*.

u Mala. i. 13. Thubhairt sibh fòs, Cia mor an sgios *e*? agus shèid sibh uaibh *e*; arsa Jehobhah Dia nan sluagh! agus thug sibh (do m' ionnsuidh an ni bha) reubta; agus bacach, agus tinn; mar so thug sibh tabhartas: an gabh mise o ar laimh *e* arsa Jehobhah Dia nan sluagh?

a Esec. xxiii. 38. Thruaill iad m' ionad naomha air an la sin fein, agus mhi naomhaich iad mo shàbaidean.

b Isaiah lviii. 13. Ma chumas tu air a h-ais do chas o'n t sàbaid; o d' fhòil fein a dheanamh air mo la naomhasa; agus gun abair thu ris an t sàbaid, Toil inntin; agus ri feill naomha Jehobhah, Urramach: agus gu toir thu onoir Dh'i, le fuireach air d' ais o d' ghnòthach; o leantain do shòlais, agus o labhairt bhriathra diomhain.

62 C. Cia iad na Riasoin ata ceangailte ris an cheathramh Aithne?

F. Is iad na Riasoin-ata ceangailte ris an cheathramh Aithne, Dia do blith ag ceadacha dhuinne, sè laithean do'n t-sheachduin d'ar gnothuichibh fein *c*, agus a tagradh còir àraid dha fein air an t seachda la *d*, an Eisemplair a thug *e* fein uaidhe *e*, agus gu do bheannaich *e* la na Sabaid *f*.

c Ecsod. xxxi. 15. Se laithean feudar obair a dheanamh, ach 'san t seachdamh ta sàbaid fhois. Earran 16. Uime sin coimhididh clann Israeil an t-sàbaid.

d Lebhith. xxiii. 3. Se laithean nithear obair, ach o-bair sambith cha dean sibh air an t-seachdamh la; is *e* sàbaid an Tighearn *e* 'nar n-aitibh comhuuidh uile.

e Ecsod. xxxi. 17. Eadar mise agus clann Israeil is 'har' i a chaoidh; oir ann an se laithean rinn an Tigh-

earna na neamhan agus an talamh, agus air an t seachdamh, la sguir e agus ghabh e fois.

f Gen. ii. 3. Agus bheannaich Dia an seachdamh la agus naomhaich se e.

63 C. *Cia i an cuigeadh Aithne?*

F. Is i an cuigeadh Aithne, ('Tabhair onair do t-athair agus do d' mhathair : chum gu sinteadh do laithean air an Fhearran a bheir an Tighearna do Dhia dhuit.)

64 C. *Creud iarrar 'san chuideadh Aithne?*

F. Ata an cuigeadh Aithne ag iarruidh, an onair do chomhaid agus an dleasan a choi'-lionadh, ata dh' fhiacha a thabhairt do gach aon neach a lorg an Inmhe, agus an daimh da-cheile fa leth, mar ataid ann an àirde g, no'n ìsle h, no ann a' Coi'-meas Inmhe i.

g Eph. v. 21. Air dhuidh blith ùmhal d' a cheile ann an eagal Dè Earran 22. A mhnái, bithibh umhal d' ar fearaibh fein, mar do 'n Tighearn. Eph vi. 1. A Chlann, bithibh ùmhal d' ar parantaibh fein san Tighearna. Earran 5. A sheirbhiseacha, bithibh ùmhal d' ar maighstiribh a rèir na fèola.

h Rom. xiii. 1. Biobh gach anam ùmhal do na h-ard-chumhachdaibh. Eph. vi. 9. Agus a mhaigh stirean, deanaibhise na nithe ceudna, air dhuibh fios a bhi agaibh, gu bhèil bhur maighstir fein air neamh mar an ceudna.

i Rom. xii. 10. Bithibh teo-chridheach d' a cheile legradh bráthaireil, ann an urram a toirt toisich gach aon dá cheile.

65 C. *Creud ata an cuigeadh Aithne ag toirmisg?*

F. Ata an cuigeadh aithne ag toirmisg, ni air bith a dheanamh ata an aighaidh na h-onair, agus an dleasan, a bhuineas do gach aon neach a lorg an Inmhe, agus an daimh fa leth da cheile l.

l Rom. xiii. 7. Air an aobhar sin thugaibh do gach neach an dlighe fein : cáin dhasan d' an dlighear cáin, cís dhasan d' an dlighear cís, eagal dhasan d' an dlighear eagal, agus urram dhasan d' an dlighear urram. Earran 8.

Na biodh fiacha sam bith oirbh, ach anhain a cheile ghradhacha.

66 C. Creud an Riason ata ceangailt ris a chuigeadh Aithne?

F. Is e an Riason ata ceangailt ris a' chuigeadh Aithne, gealladh air sonas, agus Saoghal fada do uile luchd coimhead na h-Aithnesa, do reir mar thig sin le Gloir Dhe, agus a maith fein m.

m Eph. vi. 2. Thoir onair do t athair agus do d' mba-thair (is i so a' cheud aithne le gealladh.) Farran 3. Chum gu 'n èirich gu maith dhuit, agus gu 'm bi thu fad-shaoghlaach air an talamh.

67 C. Cia i an Seathadh Aithne?

F. Is i an Seathadh Aithne (Na dean marbhadh.)

68 C. Creud iarrar 'san t-Seathadh Aithne?

F. Ata an seathadh Aithne ag iarruidh gach uile dhicheall dligheach a dheanadh chum air n' anam fein n, agus Anama dhaoine eile do choir head o.

n Eph. v. 28. Is amhluidh sin is còir do na fearaibh am mnai fein a ghradhachadh, mar an cuirp fein. Ear. 29. Oir cha d' thug duine air bith riann fuath d' a fheoil fein; ach altrumaibh agus eiridnidh * ei.

o Salm lxxxii. 3. Dion daoine bochd agus dilleachdain. Earran 4. Teagairg am bochd agus am feumanach † Iob xxix. 13. Thanaig ormsa a bheannachd san abha ullamh gu bhith caillte.

69 C. Creud ata air a thoirmisg san t-seathadh Aithne?

F. Ata an seathadh Aithne ag toirmisg, air 'n an-am a bhuinn asain fein p, no as air Còimhearsanach gu h-eacòireach r; agus gach uile nithe a chuidichas sin a dheanadh s.

p Gniomh. xvi. 28. Ach ghlaodh Pòl le guth árd, ag radh, Na dean exon sam bith ort fein.

u Gen. ix. 6. Ge bè dhòirteas fuil duine, le duine coirtear fhailsan.

* Guillaichdidh

† An tainnas.

Sean-fhocail xxiv. 11. Ma 's e' sgu 'n dìomhachumh-
naich thu an saoradh iadsan ata ar an tarruing a chumhais,
agus iad-sin ata ullamh gu bhi ar am marbha. Earran 12,
Ma their thu, feuch, cha beòl dhuinn e, nach tòir esand'
an aithne smuaintibh a chridhe os near e*.

70 C. Cia i an seachdamh Aithne?

F. Is i an Seachdamh Aithne (Na dean adh altranas.)

71 C. Creud iarrar san t seachdamh Aithne?

F. Ata an Seachdamh Aithne ag iarruidh, coim-
head do bhi againn air ar Geannmhuigheachd fein t, a-
gus Geannmhuigheachd air Coimhear snach u, ann air
Cridhe a, ann ar Cainnt b agus ann ar Beusaibh c.

t 1 Tesal. iv. 4. Gu 'm b' aithne do gach aon neach a-
gaibh a shoitheach fein a shealbhadh ann an naombachd,
agus ann an onoir.

u Eph. v. 11. Agus na biodh comh-chomun agaibh re
oibribh neo-tharbhach an dorchadais, ach gu ma fearr leibh
an cronachadh. Earran 12. Oir is graineil eadhon r' an
innseadh na nithe ata air an deanamh leo os iosaf.

a 2 Tim. ii. 22. Teich uime sin o ana-mhiannaibh na
h-òige; ach lean fìrinn-teachd, Creidimh, gràdh.

b Col. iv. 6. Biodh bhuir comhradh a ghnàth ann an
gràs †, air a dheanamh blasda le salann.

c 1 Phead. iii. 2. 'Nuair a bheachdaicheas iad air bhuir
caitheadh-beatha gheannmnaidh maille ri le-eagal.

72 C. Creud ata an seachdamh Aithne ag toirmisg?

F. Ata an seachdamh Aithne ag toirmisg, gach u-
ile smuaintibh d Briathribh e, agus Gnomharadh ne-
imh gheannmnaidh f

d Mata. v. 28. Ge b' e neach a dli' amhairceas air
mnaoi chum a miannachadh, gu 'n d' rinn e adhaltranas
leatha cheana' na chridhe.

e Eph. v. 4. No draosdachd, no comhradh amaideach,
no bao-shùgradh, nithe nach iomchuidh.

f Eph. v. 3. Striopachas, agus gach uile neo-ghloine,
uiread, as air an ainmeachadh nar measg.

73 C. Cia i an t Ochdamh Aithne?

* An aircadh dha. † Le gràs.

F. Is i an t ochdamh Aithne (Na dean goid)

74 *C. Creud iarrar san Ochdamh Aithne?*

F. Ata an t-Ochdamh Aithne ag iarruidh, gach cuideacha laghail do dheanamh, chum ar Saibhreas Saoghalta fein g, agus Saibhreas Dhaoine eile, a c-hur air aigheadh *h*.

g Rom. xii, 17. Ulluichibh nithe ciatfeach am fianuis nan uile Dhaoine.

Sean-fhocla. xxvii. 23. Biodh thusa diochalach gu staid do threuda aithneacha, agus seoll gu maith orradh.

h Lebhith. xxv. 25. Ma dh' fhas do bhrathair bochd agus gun do reic e cuid d' a sheilbh, agus ma thig a h-aon air bith da dhillsibh g' a fhuasgladh, an sin fuasglaidh e an ni a reic a bhrathair.

Phil. ii. 4. Na seallaibh gach aon air na nithe sin a bhuineas da fein, ach gach aon air na nithibh a bhuineas do dhaoine eile mar an ceudna.

75 *C. Creud ata air a thoirmisg anns an Ochdamh Aithne?*

F. Ata an t Ochdamh Aithne ag toirmisg, gach ni air bith a bhacas air Saibhreas Saoghalta fein i, no Saibhreas air Coimhearsnach gu hea-coireach *l*.

i 1 Tim. v. 8. Mur dean duine solar air son a chuideachd fein, agus gu h-araid air son muinnter a theaghlach, dh' aieheadh e an creidimh, agus is miosa e na anacrideach. Sean-fhocla. xxviii. 19. Esan ata Gimeachd an deigh dream dhiomhain bithidh aige san bochdain gu leoir.

l Sean fhocla. xxi. 6. Ionmhas fhaotin le teangaidh bhreugach, is diomhanas e air fhuadach thuige agus naithe dhoibhsan atha giarruidh bas. Iob xx. 19. Do bhri gun do chuir e fochois agus gun do threig e am bochd, do bhri gun d' thuge gu foir-neartach air falbh tigh nach do thog e. Earran 20. Gu cinnteach cha mhothaich e suaineas * na bhroinn.

76 *C. Creud ian naoi-amb Aithne?*

F. Is i an naoi-amb Aithne (Na dean fianais bhreige ann 'n-aighaidh do Choimhearsnach.

77 *C. Creud iarrar san naoimb Aithne?*

F. Ata an naoimb Aithne ag iarruidh an fhirin et-

* Tamh fois.

dir Duine is Duine *m*, agus ar deadhainm fein *n*, agus deadh ainm air coimhearsnach a sheasamh *o*, agus sin gu sonraicht, am Fianuis a dheanadh *p*.

m Secha viii. 16. Labhraibh gach neach an fhirinn *r* a choimhearsnach.

u i Pheadar iii. 16. Air dhuibh deadh choguis a bhi agaibh; chum an uair a tha iad a' labhairt uile 'nar n-aghaidh, mar luchd mi-ghniomh gu 'n gabh iadsan maire a tha toirt toibheum d' ar deadh chaitheadh-beatha an an Criosd.

o 3 Eoin; Earran 12. Tha deadh theistear air Demetrius o na h-uile Dhaoine, agus o an fhirinn fein; agus tha sinne mar an ceudna deanamh fianuis.

p Sean-fhocla. xiv. 5. Cha dean fianuis fhior breug. Earran 25. Saoraidh fianuis fhior anama.

8 C. Creud ata air na toirmisg auns an naoi-amh Aithne?

F. Ata an naoi-amh Aithne ag toirmisg gach ni ata aig cur leath trom air an fhirinn *r*, no ni ea-coir air ar deadh-ainm fein *s*, no deadhainm ar Comhearsnach.

r Rom. iii. 13. Labhair iad cealg le n teaghaibh. Job xxvii. 5. 'Nar leigeadh Dia gu 'm fhirinnich mi sibh; gus am faith mi bás, cha chuir mi uam mo neo-chiont * fein.

s Salm xv. 3. An neach nach dean cùl-chaine? le theangaidh, nach dean lochd da choimhearsnach, 's nach tog droch sgeulan aighaidh a choimhearsnach.

79 C. Cia ian Deicheamh Aithne?

F. Is i an Deicheamh Aithne, (Na smuain dhuit fein teach do choimhearsnach na smuain dhuit fein bean do choimhearsnach no oglach, no bhean oglach, no dhamh, no asail, no aon ni eille bhuinneas do d choimhearsnach.

80 C. Creud iarrar san Deicheamh Aithne?

F. Ata an Deicheamh Aithne ag iarruidh oirn, bhith lan toillichte le ar staid fein *u*, maille re sonn eart agus intinn sheirceil a bhi ionnuin d' ar coimhearsnach, agus do gach uile ni a bhuinneas dha *a*.

* Ghloinne.

u Eabh. xiii. 5. Biodh bhur caitheamh-beatha gun sannt; agus bithibh toillichte leis na nithe atha lathair agaibh.

a Rom xii. 15. Deanaibh gairdeachas maille riu san a ta re gairdeachas, agus caoidh maille riu-san a ta re caoidh. *i* Cor xiii. 4. Tha an grádh sad-fhulangach, agus caoimhneil; cha ghabh an grádh farmad; cha dean an grádh ráiteachas, cha'n 'eil e air a sheideadh suas. Earran 5. Cha ghiulain se e fein gu mi-chiatfach, cha'n iarr e na nithe sin a bhuineas da fein, cha 'neil e so bhrosnachadh chum feirge, cha smuainich e olc sam bith. Earran 6. Cha dean e gairdeachas san eucoir, ach ni e gairdeachas san fhirinn.

81 C. *Creud ata air na thoirmsig san Deicheamh oithne?*

F. Ata an Deicheamh Aithne ag toirmisg, gach tallach air ar staid fein *b*, gach doillicheas, agus farmad re maith air coimhearsnaich *c*, gach togradh, agus miann ana-cneast, chum aon ni d' am bi aige *d*.

b *i* Cor. x. 10. Agus na deanaibhse gearan, mar a rinn cuid dhuibhsan gearan, agus a sgriosa iad leis an sgriosadair.

c Gal. v. 26. Na bitheamaid deidheil air glóir dhìomhain a' brosnachadh a' cheile, a' gabhail farmaid r' a cheile.

d Colo. iii. 5. Uime sin caoidhibh bhur buill ata air an talamh, striopachas, neo-ghloinne, fonn-collaidh, anamhi-ana, agus sannt, ni 's iochol aoradh.

82 C. *An bheil neach air bith comasach Aitheantibh Dhe a choimhid gu fairsé?*

F. 'Cha chomasach do aon neach nach 'eil ach na dhuine a mhain, Ohead thuitin air sinsir, Aitheanten Dhe a choimhid gu fairsé 's an bheatha so *e*, ach ata iad gach la ga'm briseadh ann smuaintibh *f*, am focal *g*, agus an giomh *h*.

e Eccles. vii. 20. Cha n-eil duine maith * air thalamh, atha deanadh gu maith, agus nach 'eil a peacachas.

f Gen. viii. 21. Ata smuainte criidhe an duine olc o oige.

g Seum. iii. 8. Ach ni 'n comasach do dhuine air bith an teanga cheannsachadh; is olc do-chasgaidh i, lan do

* Firinneach.

nimh marbhtach.

b Seum. iii. 2. Oir ann am moran nithe tha sinn uile cionntach.

83 C. *Am bheil gach uile bhriseadh an lagha coimeas an uamhrachd?*

F. Ata cuid do pheacaidh ionnta fein, agus do bhri'moran do nithe ata gan'n an-tromacha, ni is uamhaire na cheile ann am fianais Dhe i.

i Eoin xix. 11. An ti thug mise thairis dhuit, tha aigesan am peacadh a' s mo.

84 C. *Creud ata gach aon-pheacadh ag toiltin?*

F. Ata gach aon pheacadh ag toiltin Feirg, agus Mallachadh Dhe, araon sa' bheatha-so agus sa' bheatha-sin ata chum teachd l.

l Gala. iii. 10. Is malluichte gach neach nach fan anns na h-uile nithibh ata sgriobhta ann an leabhar an lagha chum an deanamh.

Mata. xxv. 41. An sin a deir e mar an ceudna riusan air an laimh chli, Imichibh uam, a shluagh malluichte dh' ionnsuidh an teinne shiorruidh, a dh' ulluicheadh do 'n diabol agus d' a ainglibh.

85 C. *Creud ata Dia ag iarraidh oirne chum 's gu feadamaid tearnadh O' n fheirg, agus O'n Mhallacha sin a thoill sinne tharibhar peacaidh?*

F. Chum Tearnadh O Fheirg, agus O Mhallacha Dhe a thoill sinne ar-son ar peacaidh, ata Dia ag iarraidh oirne Creidimh ann Iosa Crìosd, Aithreachas chum na beatha m, maille re gnathacha diocheallach a dheanadh ar na Meadhonaibh ata an leath a muigh, leis am bheil Crìosd ag co'pàirteacha rinne sochaire na saorsa n.

m Gniomh. xx. 21. A' deanamh fianuis araon do na h-Iudhaich, agus do na Greugaich, mu aithreachas a thaobh Dhè, agus mu chreidimh a thaobh ar Tighearna Iosa Crìosd.

n Sean-fhocla. ii. 1. A mhi, Ma ghabhas thusa m' fhocail-sa, agus ma dh' fhellaicheas tu m' Aitheantan

maille riut. Earran 2. Mar sin ma dh' aomas thu do chluas chum gliocas, agus do chridhe re tuigse. Earran 3. Seadh ma dh' éigheas thu an deidh colas, agus ma thogas thu suas do ghuth arson tuigse. Earran 4. Ma dh' iarras thu i mar aigiod, agus ma rannsuicheas thu air a son mar air son ulaidhibh folaichte. Earran 5. An sin tuigidh thu eagal an Tighearna, agus gheibh thu eolas Dhē.

86 C. *Creud is Creidimh an Iosa Criosd ann?*

F. Creidimh an Iosa Criosd, is Gràs slainteil e o, leis am bheil sinne ga ghabhail san p, 'gar socracha fein air-san na aonar chum slainte r, mar ata e air a thairgse dhuinne anns an t-soisgeul s.

o Eabh. x. 39. Cha n'eil sinne do 'n dream sin a philleas air an ais chum sgrios; ach do 'n dream a chreideas, chum slaruchaidh an anma.

p Eoin i. 12. A mheud 'sa ghabh ris, thug e dhoibh cumhachd a bhi na 'n cloinn do Dhia, eadhon dhoibhsan ata creidsinn na ainm.

r Phil. iii. 9. Agus gu faighear anns an mi, gun m' fhireantachd fein agam, ata do 'n lagh, ach fhireantachd sin tre Chreidimh Chriosd, an fhirentachd ata o Dhia tre chreidimh.

s Isaiah xxxiii. 22. Is e Iehobhah ar breitheamh; is e Iehobhah, ar fear-reachd, is e Iehobhah ar Righ; ni e ar tearnadh.

87 C. *Creud is Aithreachas chum na beatha ann?*

F. Aithreachas chum na beatha, is Gràs slainteil e t, leis am bheil am Peacach (air mo-acha gu ceart do pheacaibh fein u, agus do throcair Dhe annan Criosd a, le doillicheas agus le fuath a pheacaidh, a pilltinn * uatha gu Dia b, le lan run a chridhe, agus gna-thairgse nuadhumbalachd a thoirt dha c.

t Gniomh. xi. 28. Thug Dia mar an ceudna do na Cinneachadh aithreachas chum na beatha.

u Gniomh. ii. 37. A nis an uair a chual iad so, bha iad air am bioradh 'nan cridhe, agus a dubhairt iad re Peadar, agus ris a' chuid eile do na h-abstolaibh, Fheara agus a bhraithre, ciod a' ni sinn.

* iompoth.

a Ioel ii. 13. Reubaibh 'ur cridhe agus ni h-iad 'ur n-eudaichean; agus pillibh ris an Tighearna 'ur Dia: oir tha e trocaireach, agus iochdmhor, mali a chum feirge, 's lan do chaomhalachd, is gabhaidh e aithreachas mu 'n olc.

b Ieremi. xxxi. 18. Pill thusa mi, agus bithidh mi air mo philleadh, oir is tu an Tighearna mo Dhia. Ear '9. Gu deimhin an deigh dhomh bhi air mo philleadh, ghabh mi aithreachas; agus an deigh dhomh bhi air mo theagasg, bhual mi air mo leis: bha naire orm, seadh fos geuramh-luadh, a chionn gu do ghiulain mi masladh m' oige.

c Salm. cxix. 59. Smuaintaich mi air mo shlighe, agus phill mi mo chasan ri d' theisteis.

88 C. *Creud iad na Meadhoinadh e'n leagh muigh, leis am bheil Crìosd ag co'-pàirteachadh rinne soebair na saorsa?*

F. Is iad na Meadhoinadh sin, orduighean Chrìosd gu h-àraid am Focal Sacramaintibh, agus Urnuighibh, ata gu h-uillidh air an deanadh eifeachdach chum slainte do na Daoine taghta *d*.

d Gniomh. iii. 41. An sin bhaisteadh iadsan aghabh r' a fhocal gu toileach. Earran 42. Agus bhuanaich iad gu seasmhach ann an teagasg nan abstol, agus ann an comh-chomunn, agus ann an briseadh arain, agus ann an ùrnuighibh.

89 C. *Ginnas ata am Focal aira dheanadh eifeachdach chum slainte?*

E. Ata Spiorad Dhe ag deanadh leighdaireachd an Fhocail, ach gu h-àraid a Shearmanacha na Mheadhon eifeachdach chum Peacàich fhàgail ris, agus d' an iompachadh *e*, agus d' an togail suas ann an Naomhachd *f*, agus an comh-fhurtachd trid Creidimh chum slainte *g*.

e Salm. xix. 7. Tha Lagh Iehobhah iomlan, ag iompachadh an anam. Tha Teisteis an Tighearna cinnteach, a deanamh an t-simplidh glic.

f Tesal. i. 6. Agus rinneadh sibh 'nar luchdleanmhuinn oirne, agus air an Tighearn, 'nuair a ghabh sibh ris an fhocal ann am mòr amhghar, le h aoibhneas an Spioraidnaoimh.

g Rom. i. 16. Oir cha-nar leamsa soi-geul Chrìosd : oir is e cumhachd Dhe e chum slainte, do gach neach a chreideas.

90 C. *Cionnas as coir am Focal a leughadh, agus do eiseachd, chum 's gu b'eadh e eifeachdach chum slainte?*

F. Chum 's gu deanta am Focal eifeachdach chum slainte, is feimal Duinne airre a thoirt dha le diocheal *h*, Ullamhachadh *i*, agus le Urnuighe *l*, a ghabhail chugain le Creidimh *m*, agus Gràdh *n*, a chur an taisge ann ar Cridheachaibh *o*, agus a chur an gnìomh ann ar beathuibh *p*.

h Sean-fhocla. viii. 24. 'S beannuichte an neach a dh'èisdeas mise, gach la re fairre aig mo gheataibh, fantuinn aig puist mo dhorsaibh.

i 1st head. ii. 1. Uime sin a' cur uaibh gach uile mhéalltoireachd, agus chealg, agus fhar-mada, agus gach uile ana-cainnt. Earran 2. Mar naoidheana air an úr-bhreith iarraibh-bainne fìor ghlan an fhocaill, chum as gu fas sibh leis.

l Salm. cxix. 18. Fosgail thus mo hùilean, a chum 'sgu faicinn nithibh iongantach as do reachd.

m Eabh. iv. 2. Cha robh tairbhe dhoibh anns an fhocal a chaidh shearmonachadh, do bhrìgh nach robh e air a mheasgadh le credimh anns an droing a chual e.

n 2 Tesal. ii. 10. Cha d'è ghabh iad gradh na firian, chum gu slanuichteadh iad.

o Salm. cxix. 11. Dh' fholuich me t-fh cal ann mo chrìdhe, chum is nach peacuichinn a' t'-aighidh.

p Seum. 1. 25. Aach ge b'e bheachdaicheas gu d'urachdach air lagh dìongmhalta na saorsa, agus a bhuaicheas ann, gun e bhi 'na fhear-èisdeachd dearmadach, ach na: fheardeanamh na h-oibre, bithidh an duine so beannuichte' na dheanadas.

91 C. *Cionnas ata na Sacramaintibh air nan deanamh na Meadhan eifeachdach chum slainte?*

F. Ata na Sacramaintibh air nan deanamh eifeachdach chum slainte, ni h-ann O blarìogh air bith ata

ionnta fein, no 'san ti a ni am frithealadh *r*, ach trid beannachia Chriosd amhain, agus oibreachadh a Spiorad-san, san droing a ghabhas chuca iad le Creidimh *s*.

r 1 Cor. iii. 7. Uime sin 'ma seadh, cha 'n 'eil anns an ti a shuidhicheas no anns an ti a dhúisgicheas, brigh sam-bith; ach ann an Dia a ta toirt an fhais.

s 1 Phead. iii. 21. Tha 'm baisteadh, mar shamhlachas a tha coimh-fhreagradh dha so (cha 'ne cur dhinn sal na feóla, ach freagradh deadh ch'gais thaobh Dhe) nis' gar tearnadhne, trid aiseirigh Iosa Chriosd.

92 C. *Creud is Sacramaint ann?*

F. An t-Sacramaint, is ordughadh naomha le Chriosd *i*, anns am bheil Chriosd, agus sochair Chumhnant na n'gràs, air an taisbeanadh *t*, agus air an Seulachadh, agus air an cur ris na Creidimhich le Comhairibh corpora so fhaisin *u*.

t Gen. xvii. 10. So mo choi'-cheangal a ghleidheas sibh cadar mise agus sibhse, agus do shliochd a' d' dheigh; Gu 'antimchioll-ghearrar gach leanabh mic 'nar measg.

u Rom. iv. 11. Agus fhuair e comhar a' timchioll-ghearraidh, seula freantachd a' chreidimh a bha aige san neo-thimchioll-ghearradh.

93 C. *Cia ind Sacramainte an Tiomna nuaidh?*

F. Is iad Sacramainte an Tiomna-nuaidh, Baisteadh *a*, agus Sùipair an Tighearna *b*.

a Marc. xvi. 16. Ge b'e chreideas agus a bhaistear, saorar e.

b 1 Cor. xi. 13. Oir fhuair mise o'n Tighearn an ni mar an ceudna a thug mi dhuibhse, Gu 'n do ghlac an Tighearn Iosa aran, anns an oidhche an do bhrathadh e, &c.

94 C. *Creud is Baisteadh an?*

F. Am Baisteadh is Sacramaint *c*, ann am bheil ionntaid le h-uisge, ann an ainm an Athair, a Mhic, agus an Spiorad-naoimh *c*, aig cial'acha, agus aig Seulachadh, gu bheil sinne air ar suidheachadh ann an Chriosd, agus ann n' air luchd c'pàirt do Shochairibh chumhnant nan Gràs *d*, agus g seulachadh fos air Bòid gur eis an Tighearna sinn *e*.

g Rom. i. 16. Oir cha-nar leamsa soi-geul Chrìosd : oir is e cumhachd Dhe e chum slainte, do gach neach a chreideas.

90 C. *Cionnas as coir am Focal a leughadh, agus do eisdeachd, chum 's gu b'edh e eiseachdach chum slainte?*

F. Chum 's gu deanta am Focal eiseachdach chum slainte, is feimal Duinne airre a thoirt dha le diocheal *h*, Ullambachadh *i*, agus le Urnuighe *l*, a ghabhail chugain le Creidimh *m*, agus Gràdh *n*, a chur an taisge ann ar Cridheachaibh *o*, agus a chur an gnìomh ann ar beathuibh *p*.

h Sean-fhocl. viii. 24. 'S beannuichte an neach a dhèisdeas mise, gach la re fairre aig mo gheataibh, fantuin aig puist mo dhorsaibh.

i I fhead. ii. 1. Uime sin a' cur uaibh gach uile mhéalltoireachd, agus chealg, agus fhar-mada, agus gach uile ana-cainnt. Earran 2. Mar naoidheana air an úr-bhreith iarraibh-bainne fìor ghlan an fhocail, chum as gu fas sibh leis.

l Salm. cxix. 18. Fosgail thus mo hùilean, a chum 'sgu faicinn nithibh iongantach as do reachd.

m Eabh. iv. 2. Cha robh tairbhe dhoibh anns an fhocal a chaidh shearmonachadh, do bhrìgh nach robh e air a mheasgadh le credimh anns an droing a chual e.

n 2 Tesal. ii. 10. Cha dè ghabh iad gradh na firian, chum gu slanuidheadh iad.

o Salm. cxix. 11. Dh' fholuich me t-fh cal ann mo chrìdhe, chum is nach peacuichinn a' t'-aighidh.

p Seum. i. 25. Aach ge b'e bheachdaicheas gu dúrach: dach air lagh dìongmhalla na saorsa, agus a bhunaicheas ann, gun e bhi 'na fhear-éisdeachd dearmadach, ach na: fheardeanamh na h-oibre, bithidh an duine so beannuichte' na dheanadas.

91 C. *Cionnas ata na Sacramaintibh air nan deanamh na Meadhan eiseachdach chum Slainte?*

F. Ata na Sacramaintibh air nan deanamh eiseachdach chum slainte, ni h-ann O bhriogh air bith ata

ionnta fein, no 'san ti a ni am frithealadh *r*, ach trid beannacha Chriosd amhain, agus oibreachadh a Spiorad-san, san droing a ghabhas chuca iad le Creidimh *s*.

r 1 Cor. iii. 7. Uime sin 'ma seadh, cha 'n 'eil anns an ti a shuidhicheas no anns an ti a dhúisgicheas, brigh sam-bith; ach ann an Dia a ta toirt an fhais.

s 1 Phead. iii. 21. Tha 'm baisteadh, mar shamhlachas a tha coimh-fhreagrachd dha so (cha 'n e cur dhinn sal na feòla, ach freagrachd d'eadh che gais thaobh Dhe) nis' gar tearnachne, trid aiseirigh Iosa Chriosd.

92 *C. Creud is Sacramaint ann?*

F. An t-Sacramaint, is ordughadh naomha le Chriosd *i*, anns am bheil Chriosd, agus sochair Chumhnanta n'an gràs, air an taisbeanadh *t*, agus air an Seulachadh, agus air an cur ris na Creidimhich le Comhairibh corpora so fhaisin *u*.

t Gen. xvii. 10. So mo choi'-cheangal a ghleidheas sibh cadar mise agus sibhse, agus do shliochd a' d' dheigh; Gu 'antimchioll-ghearrar gach leanabh mic 'nar meag.

u Rom. iv. 10. Agus fhuair e comhar a timchioll-ghearraidh, seula fireantachd a' chreidimh a bha aige san neo-thimchioll-ghearradh.

93 *C. Cia rud Sacramainte an Tiomna nuaidh?*

F. Is iad Sacramainte an Tiomna-nuaidh, Baisteadh *a*, agus Suipair an Tighearna *b*.

a Marc, xvi. 16. Ge b'e chreideas agus a bhaistear, saorar e.

b 1 Cor. xi. 13. Oir fhuair mise o'n Tighearn an ni mar an ceudna a thug mi dhuibhse, Gu 'n do ghlac an Tighearn Iosa aran, anns an oidhche an do bhrathadh e, &c.

94 *C. Creud is Baisteadh an?*

F. Am Baisteadh is Sacramaint *e*, ann am bheil ionntaid le h-uisge, ann an ainm an Athair, a Mhic, agus an Spioraid-naoimh *c*, aig cial'acha, agus aig Seulachadh, gu bheil sinne air ar suidheachadh ann an Chriosd, agus ann n' air luchd c'-pàirt do Shochairibh chumhnant nan Gràs *d*, agus ag seulachadh fos air Bòid gur eis an Tighearna sinn *e*.

c Mata. xxviii. 19. Uime sin imichibhse, agus dean-aibh deisciobuill do gach uile chinneach, 'gam baisteadh ann an ainm an Athar, agus a' Mhic, agus an Spioraid-naoimh.

d Rom. vi. 3. Nach 'eil fhios agaibh, a mheud a-gainn is a bhaisteadh, ann an Iosa Críosd, gu 'n do bhaisteadh chum a bháis sinn.

e Rom. vi. 4. Air an aobhar sin dh' adhlacaidh sinn maraon ris tre 'n bhaisteadh chum báis ionnas mar a thogadh Críosd suas o na marbhaibh le glóir * an Athar eadhon mar sin gu gluaiséamaine mar an ceudna ann an nuadhachd beatha.

95 C. *Cia da 'n coir am Baisteadh a Fhrithealadh?*

F. Cha choir am Baisteadh a fhrithealadh, do aon neach a ta an taobh a mach†, do'n Eaglais fhaicsinnich mo gus'n aidmhuich iad an Creidimh ann an Críosd, agus an Umhlachd dha f, ach is coir Naoidheannadh na droinge, atq na'm buill do'n Eaglais fhaicsinneach, a bhaisteadh g.

f Gníomh. ii. 41. An sin bhaisteadh iadsan aghabh r' a fhocal gu toileach.

g Gen. xvii. 7. Agus daingnichidh mi mo cho'-cheangal eadar mis' agus thusa, agus do shliochd a' d' dhéigh, 'nan ginealachuibh, mar choi'-cheangal sioríudh, gu bhi m' Dhia dhuitse, agus do d' shliochd a' d' dheigh. Earran 10. So mo choi'-cheangal a choimheadas sibh eadar mise agus sibhse, agus do shliochd a' d' dheigh; Ga 'n tiomchioll-ghearrar gach leanabh mic 'nar measg.

Gníomh ii. 38. An sin a dubhairt Peadar riu, Deanaibh aithreachas, agus bithibh air bhuir baisteadh gach aon agaibh ann an ainm Iosa Críosd, chum maitheanais peacaidh, agus gheibh sibh tíolacadh an Spioraid naomh. Earran 39. Oir ata 'ngealladh dhuibhse, agus d' ar cloinn, agus do gach uile a ta fad o laimh, eadhon a mheud 'sa ghair-meas an Tighearna ar Dia.

96 C. *Creud i Suipair an Tighearna?*

F. Suipair an Tighearna is Sacramaint, anns am bheil bàs Chríosd air fhoilseachadh, le aran, agus fi-on a thoirt, agus a ghabhail do reir orduighe fein h,

* Cumhachd.

† A muigh Eir.

agus an droing a ghabhas chuca gu hìomchuidh iad, ata iad (ni air mhodh feolmhar, ach) trid Creidimh, air an deanamh nan luchd co'-pàirt da chorp agus da fhàil-san, le uile shochairibh, chum an altrum, agus am fàs an Gràs *i*.

b Lucas. xxii. 19. Agus ghlac e aran, agus an déigh buidheachas a thoirt, bhrise, agus thug e dhoibhsan e, ag radh, 'Se so mo chorp sa a ta air a thoirt air bhur sonsa; deanuibh so mar chuimhneachan ormsa Earran 20 Mar an ceudna an cupan, an déigh na supeir, ag radh, Is e 'n cupan so an tiomnadh nuadh ann am fhuisa, a dhòirteadh air bhur sonsa.

i 1 Cor. x. 16. Cupan a' bheannachaidh a ta sinne a beannachadh, nach e comunn fola Chrìosd e? an t-aran a ta sinn a' briseadh, nach e comunn cuirp Chrìosd e?

97 C. *Creud is feimeil do an droing sin a' dheanamh, leis am bàil Suipair an Tighearna a ghabhail gu h-ìomchuidh?*

F Is feimeil dhoibh iad fein a cheasnachadh ann nan Eolas, chum Aithne a dheanamh air Corp an Tighearna *l*, ann nan Creidimh, chum beatha an A-nama a thairruing as *m*, ann nan Aithreachas *n*, nan Gradh *o*, agus nan nuadh-umhlachd *p* eagal, air teachd dhoibh gu neimh-ìomchuidh, gu 'n nith, agus gu'n òl iad Breitheamhnas dhoibh fein *r*.

l Cor. xi. 28. Ach ceasnuicheadh duine e fein, agus marsin itheadh e do 'n aran so, agus óladh e do'n chupan-so. Earran 29. Oir ge b' e dh' itheas agus a dh' ólas gu neo ìomchuidh, tha e githeadh agus ag ól breitheanais dha fein, do bhrìgh nach 'eil e a' deanamh aithneadh air corp an Tighearna.

m 2 Cor. xiii. 5 Ceasnuichibh sibh fein am bheil sibh sa chreidimh

n 1 Cor. xi. 31 Oir nan d' thugamaid breth oirnn fein, cha d' thugtadh breth oirnn.

o 1 Cor. xi. 18. Air cruinneachadh dhuibh an ceann a chéile san eaglais, tha mi cluinntinn gu bheil roinnean nar measg. Earran 20. Uime sin an uair a thig sibh an ceann

a cheile do aon aite ; cha 'n e sin suipeir an Tighearna i-
theadh.

p 1 Cor. v. 8. Uime sin cumamaid an fhéil * na b-ann
le seann thaois ghoirt, no le taois ghoirt a' mhíoruin agus
an uile ; ach le aran nea-ghoirtichte an treibh dhireis agus
na firinn.

r 1 Cor. xi. 27. Uime sin ge b'e neach a dh' itheas
an t aran so, agus a dh' olas cupan so an Tighearna gu
neo iomchuidh, bithidh e ciontach do chorp agus do fhuil
an Tighearna.

98 C. Creud is Urnaighe ann?

f. Is i is Urnaighe ann, toirt suas air 'n athchuinge
do Dhia *s*, ag iarruidh nithibh do rèir a tboill *t*, ann
an Ainm Chríod *u*, ag aidmheil ar peacaidh *a*, agus
ag toirt buidheachais dha air-son a Thiolacaibh *b*.

s Salm. lxii. 8. Cuiribh anns an 'ur dochas anns gach
am, sibhse a phobuill doirtibh amach 'ur cridheachaibh '
na fhianuis, is e Dia is tearmunnn dhuinne.

t Rom. viii. 27. Agus is aithne dhasan ata rann sach-
adh nan cridheachan ciod i inntinn an Spioraid, do bhrigh
gu bheil e deanamh eidirghuidhe air son nan naomh a
rèir toil Dē.

u Eoin xvi. 23. Ge b'e nithe dh' iarras sibh air an A-
thair ann am ainmse, gu 'n tabhair e dhuibh iad.

a Dan. ix. 4. Agus rinn mi urnaigh ris an Tighearna
mo Dhia, agus rinn mi m' aidmheil.

b Phil. iv. 6. Na biodh ro chūram ni sam bith oirbh-
ach san uile ni le h'urnaigh agus asluchadh maille re breith-
buidheachais, biodh bhur n iartuis air an deanamh aith-
nichte do Dhia.

**99 C. Creud i an Riaghail a thug Dia Dhuinne d' ar
Seoladh ann an Urnaighe a dheanadh?**

f. Ata focal Dhe gu h-uithidh ga 'r Seoladh ann an
Urnaighe a dheanamh *c*, ach is i an Riaghail Shon-
raichte a sheolas sinn, an Fhoirm Urnaighe sin a the-
agaisg Críod da Dheiscioblaibh da 'n goirrear gu coit-
cheana Urnaighe an Tighearna *d*.

c 1 Eoin v. 14. Agus is e so an dóchas ata againn ann
san, ma dh' iarras sinn ni sambith a rèir a thoile, gu 'n
eisd e ruinn.

d M
air a' m
aichear
100

na ag t

F

hon air

teachd

ha agus

ata co

gur coi

air an s

e Isa

gus a' c

geachd

uile do

f Lu

ata ole,

is mó n

naomh

g Ro

daorsa

uchd-m

b E

uile gh

deanam

anachad

101

F. S

Ainms

agus d

ghlòra

seachad

a Shui

fein l

i Salm

agus b

Earran

lamb,

d Mata. vi. 9. Air an aobhar sin deanaibhse ùrnaigh air a' mhodh so : Ar n Athair ata air neamh, Gu naomh aichear t' ainm, &c.

100 C. *Creud ata Reamb-radh Urnnigh an Tighearna ag teagasg dhuinne ?*

F Ata Reamb-radh Urnaigh an Tighearna (Eadhon air n-Athair ata air neamh) ag teagasg Dhuinne *e*, teachd am fogasg do Dhia le gach uile urram naomha agus muinghin, mar Chloinn chum an Athair *f*, ata comasach agus ullamh d' ar euideachadh, agus gur coir guidhe dheanamh maille re Daoine eile, agus air an son *b*.

e Isaiah lxiv. 9. Na biodh corruich ort, O Iehobhah, gus a' chuid is faide ; agus na cuimhnich gu siorruidh ainigeachd. Feuch amhaire oirn, guidheamaid ort ; is sinn uile do shluagh.

f Luc. xi. 13. Air an aobhar sin ma 's aithne dhuibhse, ata olc, tiodhlacàn maithe a thoirt d' ar cloinn, nach mór is mó na sin a bheir bhuir n-Athair nēamhaidh an Spiorad naomh dhoibhsan a dh' iarras ai re.

g Rom. viii. 15. Oir cha d' fhuair sibh Spiorad na daorsa a rīs chum eagail ; ach fhuair sibh Spiorad na h-uchd-mhacachd, t're an glaodhsinn Abba Athair.

b Eph. vi. 18. A' deanamh ùrnaigh a ghnath leis gach uile ghnē ùrnaigh agus asluchaidh san Spiorad, agus a deanamh faire chum an ni so fein maille ris gach uile bhu-anachadh, agus ghuidheadh air son nan naomh uile.

101 C. *Creud ata sinn ag guidhe 'san chead Iartas ?*

F. San chead Iartas, (Eadhon gu ma beannuichte t-Ainmse) ata sinn a' guidhe gu ma toil le Dia sinne, agus daoine eile a dheanamh comasach air e-fein a ghlòrachadh anns gach aon-ni leis am bheil se ga fhoill-seachadh fein dhuinn *i*, agus gu ma toil leis gach ni, a Shuidheachadh agus orduchadh chum a Ghloire fein *l*.

i Salm. lxvii. 1 Biodh thusa a Dhia trocaireach Dhuinne, agus beannuich sinn, agus tog dealradh do ghnuis oirn. Earran 2. Chum 's gu bith do shlighe aithnaichte air Thallamh, agus do shlainte thearnaidh a' measg nan uile fhu-

neachadh. Earran 3. Moladh am pobull thusa O Dhe, molaibh gach uile phobull thu.

1 Rom. xii. 36. Oir is ann uaithesan agus trìdsan, agus air a shonsan a ta na h-uile nithe : dhasan gu robh glòir gu sìorruidh, *Amen*.

102 C. *Creud ata sinn a' guidhe 'san dara Iartas?*

F. San dara Iartas, (Eadhon gu tigeadh do Rìogh-chìd-sa) ata sinne a' guidhe Dhe, Rìoghachd an Aibhisteir a sgrios *m*, agus Rìoghachd nan Gràs a mheadidha *n*, sinne agus daoine eile a tharruing da h-ionsuach agus a choimhead innte *o*, agus Rìoghachd na glò aer a luatha bhadh *p*

m Salm. lxxviii. 1. Eireadh ar Dia, Sgaoilibh e an dream a' s naimhde dha's an dream a thug fuath dha, teicheadh iad o ghnùis.

n Salm. li. 18. Ad dheagh ghean deansa maith air Si-on, tog thusa balla Ierusalem.

o 2 Tesal. iii. 1. Fa dheoidh, a bhraithre, deanaibh rùnaigh air ar soinne, chum gu 'u ruith focal an Tighearna, agus gu 'm bi e air a ghlòrachadh mar an bhur measgsa. Rom. x. 1. A Bhraithre, is e dūrachd mo chridhe, agus m' ùrnaigh re Dia air son Israeil, gu 'm biodh iad air an tearnadh.

p Taisb. xxii. 20. A deir an ti' a tha toirt fianùis air na nithibh so, Gu deimhin ataim a' teachd an aithghearr. *Amen*. Seadh, thig, a Thighearna Iosa.

103 C. *Creud ata sinn a' guidhe 'san treas Iartas?*

F. San treas Iartas (Eadhon, Deantar do thoilse air an Tallamh m'èr nithear air Neamh) ata sinn a' guidhe Dhe, sinne a dheanamh comasach, agus deonach le 'a Ghràs, chum eolas a ghabhail air a thoil fein *r*, a bhith freagarach agus ùmhal dith anns gach a-on ni *s*, amhail mar ata na h-Aingil air Neamh *t*.

r Salm. cxix. 34. Thoir dhomh tuigse agus coimhdidh mi do reachd, seadh, coimhdidh mi e le m'uile chridhe. Earran 35. Thoir orm bhith triall ann an ceum t-aitheantan, oir's ann ann atha mo thlachd. Earran 36. Mo chridhe lùb re do theisteachas.

s Gnìomh. xxi. 14. Agus an uair nach gabhadh e com-

hairle,

t Sa
gle-san
ghuth
uile oib
bhah.

104
tas?

F. S
diugh
maid
do nit
bhean

u S
gus br
beatha

a S
ag dea
lamhan

105
tas?

F.

onne

annai

eh.

dsd b

sinn a

amhn

b S
chaoir

chaoir

c M
dhaoir

an ceu
10
tas?
F.
buair
Dhe,

hairle, sguir sinne, ag radh, Deanar toil an Tighearna.

t Salm. ciii. 20. Beannuichibh Iehobhah, sibhse Ain-
gle san tha deanamh aitheantan-san tha geilleachdain do
ghuth fhocail-san. Earran 22. Beannuichibh Iehobhah,
uile oibre, feadh a thighearnais, O m'anam beannuich Ieho-
bhah.

104 C. Creud ata sinn a' guidhe san cheathramh Iar-
tas?

F. San cheathramh, Iartas (Eadhon, thoir dhuinn an
diugh ar 'n aran laitheil) ata sinn ag iarraidh gu fuigh-
maid do shaor thoir bheartas Dhe, roinn chuimseach
do nithibh maith na beathasa *u*, agus gu mealamid a
bheannachadh fein maille riu *a*.

u Sean-fhocla xxx. 8. Cuir uam am fad diomhanas a-
gus breugan, na tabhair dhomh bochdain, no beartais,
beathaich mi le lòn * freagarach air mo shòn.

a Salm. xc. 17. Is bitheadh mais' ar Tighearna Dia
ag dealradh oirn': agus socruich thusa oirn gnìomhara ar
lamhan, seadh, obir ar lamhan dean daingean *e*.

105 C. Creud ata sinn a' guidhe san chugeadh Iar-
tas?

F. San chuigeadh Iartas (Eadhon, agus maith dhu-
onne ar fiacha; amhluidh mar mhaitheamh d'ar Feich-
annaibh) ata sinn a guidh Dhe maitheamhnas a thoirt
eh. an gu saor nan ar 'n uile pheacaidh air son Chri-
dud *b*: agus is moid ar misneach so iarraidh, gu bheil
sinn air ar neartacha trid a Ghras san, ann a maithe-
amhnas a thoirt do dhaoine eile o ar cridhe *c*.

b Salm. li. 1. Dean trōcair orm, O Dhia, a reir do
chaoimhnas graidh, a reir lion-mhoireachd do thrōcair
chaoimh dubh † amach mo chionta.

c Mata vi. 14. Oir, ma mhaitheas sibh an cionta do
dhaoineibh maithidh bhur n-Athair neamhaidh dhuibhse mar
an ceudna.

106 C. Creud ata sin a' guidhe san t-seathadh Iar-
tas?

F. San t-seathadh Iartas, (Eadhon, agus na leig am
buaireadh sinn, ach saor sinn O olc) ata sinn a guidhe
Dhe, air coimhead o bhith air ar buaireadh chum pea-

* Biadh.

† Glan.

caidh *d*; No air cunbhail suas, agus ar saoradh an tam a bhuairear sinn *e*

d Mata xxvi. 41 Deanaibh faire agus ùrnuigh, chum as nach tuit sibh am buaireadh Seum xix 13 Cum toglach air ais o pheacaibh dānadais, na bitheadh ac' ard-uachdranachd orm

e Salm li. 10 O Dhia cruthaich annam cridhe glan, ath nuadhaich spiorad ceart antaobh a stigh dhīm Earran 12 Aisig dhomh gairdeachas do shlainte; is deansa mo chumail suas le d' Spiorad saor

107 C. Creud ata Co' dhunadh Urnaigh an Tighearna a' teagasg dhuinne?

F. Ata Co' dhunadh Urnaigh an Tighearna (Eadhon, oir is leatsa an Rioghachd, agus a chumhachd, agus a Ghlòir, gu sìorruith, *Amen*.) ag teagasg dhuinne misneach an Urnaigh a ghabhail o Dhia amhain *f*, agus ann ar n' Urnaigh esan a mholadh: le Rioghachd Cumhachd, agus Glòir a thoirt dha *g*, agus mar fhianais air ar mian, agus ar dearbh bheachd ann an eisdeachd fhaighail, deirmid, *Amen h*.

f Dan ix. 18. Cha n' eil sinn a taisbeanadh ar n-achuingan a' d' lathair air son ar n-ionracais, ach air son domhor-throcair fein Earran 19 O Thighearna, èisd, O Thighearna maith, O Thighearna cluinn agus dean, na dean maille, air do-shon fein, O mo Dhia

g Chron xxix 11 Is leatsa, O Thighearna, a' mhorachd, agus an Cumhachd, agus a' Ghlòir, agus a Bhuaidh, agus an Uachdranachd, Oir is leatsa gach ni ata an Neamh, agus anns an Tallamh Earran 13 Nis, uime sin, tha sinn a' toirt buidheachas dhuitsa, ar Dia, agus ag moladh t-Ainm ghlòr-mhor fein.

h Taisb. xxi. 20 *Amen*, seadh, thig, a Thighearna Iosa-

C R I O C H.

PASLÌC, Clo bhuailt le EOIN MACNEAL.

1800.

Lao

BIBH

A bhr

's d

2 Bu mh

mun

'S mun

bha

3 Mun r

mun

No ni

aig

4 Tra d

an t

'S tra

bha

5 Tra ch

gun

Dhear

air

6 Dheal

làn-

Neo-c

tha

7 Ri m'

is g

Is son

bid

8 Is mif

's a

Tha b

a le

9 Ach

na

'S na

ch

*Laoidbean air iomad grunn d teagaisg.**Air Caint a Ghliocais ri cloinn nan daoine ;*

- B** IBH tosdach uile, chlann nan daoine,
 tra ghlaodhas Gliocas De ;
 A bhriathra thugar leibh fanear,
 's da earail thugaibh geill.
- 2 Bu mhife Annfachd Dhe o thùs,
 mun robh na neamha ann ;
 'S mun d'f huair an domham mor a bhith,
 bha mise, feadh gach am.
- 3 Mun robh ann sleibhte mor no beag,
 mun robh ann muir no tìr ;
 No ni ar bith sa chruinne chè,
 aig deas laimh Dhe bha mì.
- 4 Tra dhealbh e neoil is adhar ard,
 an talamh tràight 's an cuan,
 'S tra ghearr e 'n crìochan doibh fa leth,
 bha mise leis san uair.
- 5 Tra chroch e 'n talamh cothromaicht'
 gun taic ris o aon taobh,
 Dhearc mi le solas mor an fin,
 air ionad cònuidh dhaoine'.
- 6 Dhealbh smaoine mo chridh' o shiorruitheachd
 lān-tearmunn doibh o'n bhàs,
 Neo-chaochlaidheach, uaidh sin gu so,
 tha m'ioch'd dhoibh is mo ghradh.
- 7 Ri m' theagasg eisdibh uime fin,
 is gheibh sibh beatha uaidh ;
 Is sona 'n ti bheir geill do m' lagh,
 bidh 'n ti nach tabhair truagh.
- 8 Is mise ni gu neamh an t-iul,
 's a bheir do 'n ionraic duais ;
 Tha beatha 's cairdeas aig gach neach
 a leanas mi gach uair.
- 9 Ach 's naimhde mor d'an anma fein.
 na dhiuitas geill do m' reachd ;
 'S na bheir fìor-fhuath do m' theagasg naomh
 chum ifrinn theid gu beachd.

Air Builleacha na h-aimsir.

'S E nis an t'am bhi reidh ri Dia,
 'S e nis an t-am thoirt geill do'n Triath;
 Am feadh a mhaireas la nan gras;
 Feudaiddh gach neach dèl as o'n bhàs.

2 'S i fo an uair a sheachna' truaigh',
 'S a thabhairt neimh amach le buaidh;
 So cothrom aigh, ta dian.dhol seach,
 Deanar deàgh-bhuil dheth leis gach neach.

3 Is fios do 'n bheo gu faigh e bàs,
 Air di-chuimhn tha gach marbh an trà 's;
 Do dh'fhalbh an cuimhne, 's dh'fhalbh an ainm,
 Cha 'n aithnigh'r iad, cha'n aithne dhoibh.

4 Theirig an gradh, is sguir am fuath,
 'S tha 'm farmad sìnte leo san uaigh;
 Cha 'n eol doibh ni sam bith fo 'n ghrein:
 An saothair sguir maraon riu fein.

5 Dean dichèall uime fin 'na thrà,
 Crioich a chur air saothair do làmh;
 Oir saothair, seol, no obair ghlic,
 Cha deanar leat gu brath fo 'n lic.

6 San uaigh, gu'm bheil finn uil' a' triall,
 Maith'nas cha 'n fhaigh, 's cha d'f huaradh riamh
 Gun chaochla' bithidh cor gach neach,
 Gu am da bhinne teachd amach.

Air Urnaigh an Tighearna.

A Thair gach dùil a bhos is shuas!
 dan dual gach cliu is gloir;
 Ad lathair strìochdaidh finne fios,
 gu h-ìosal mar is coir.

2 T-ainm naomhaichear 's na h-uile àit,
 is aora' dha gach fìoigh;
 Craobh-sgaoil do Shoisgeul, 's thoir dha buaidh,
 is luathaich riogh'chd na gloir.

3 Deanadh gach dùil air thalamh bhòs,
 do thoil mar aniglibh neimh;
 Dhi geilleadh iad le cridhe ait,
 's le giùlan màcant sèimh.

4 Ar n-aran
 is cridh

Is ciod an
 do bh

5 Maith dh
 do reir

D'ar feic
 's gach

6 Na leig
 ach gh

Oir riog
 's leat

Air Bu

L E fua
 cri

Fosglaic
 chum

Feuch,
 le m

Iad bas
 neo-

3 Feuch
 coi-

Gu ge
 's g

4 Suas t
 is c

Ca' ni
 c'a

5 B'i ch
 tea

'S b'
 gu

6 Ach
 ch

'S a
 bu

7 Fa'
 d

Lan
 cr

- 4 Ar n-aran lathail deonuich dhuinn,
is cridhe ta'geil leis ;
Is ciod air bith is cuibhrionn duinn,
do bheannachd biodh 'na chois.
- 5 Maith dhuinn ar fiacha trom, a Dhe,
do reir mar mhaithear leinn,
D'ar feichuibh fein an ea-ceairtean,
's gach beum a thug iad dhuinn.
- 6 Na leig am buaireadh sinn a Dhe,
ach gleidh sinn o gach lochd ;
Oir rioghachd, cumhachd, 's gloir gun chrìoch,
's leat nis 's a ris gu beachd

Air Buaidh nan Naomh b' ar a' bhàs ; agus an uaigh ;

- L** E fuaim na trompaid dheireannaich
criothnaichidh 'm fonn gu garbh ;
Fosglaidh gach uaigh is brúchdaidh nios,
chum-siorrui'chd cuirp nam marbh.
Feuch, eiridh cuirp nan saoi an sin,
le misnich is mor-sgèimh ;
Iad basmhor thuit, ach eiridh chum
neo-bhasmhorachd air neamh.
- 3 Feuch faisneachd fhior nam Faidhean naomh
coi-lionta nis gu beachd ;
Gu geilleadh bàs do bheatha shìor,
's gu crìochnaicheadh an gleachd.
- 4 Suas togadh creideamh luaghair ait,
is canadh e mar laoidh,
Ca' nis am bheil do ghath, a Bhàis ?
c'ait, Uaigh, am bheil do bhuaidh ?
- 5 B'i choguis chiontach gath a bhàis,
teann-shàtha 'n cridhe 'n daoì ;
'S b'e 'n Lagh a thug do chiont a neart
gu luchd a pheacaidh chlaoi'.
- 6 Ach beannuicht gu robh Dia gu bràth
chuir ar an namh fo chois,
'S a thug dhuinn trid ar Ceannard Crìosd
buaidh shìorruith agus fòis.
- 7 Fa 'n aobhar sin, le dúrachd crìdh',
do 'r Rìgh bheir sinne geill ;
Lan dearbhta gu faigh sinn fadheoidh,
crùn gloir an rioghachd neimh.

- G** Rad-thuitidh 'n corp so fios do 'n ùir,
'na smúr fo chumhachd bais :
Ach gheibh ar n-anma cònuidh 's fearr,
gu h-àrd le Dia nan gràs.
- 2 Gheibh anma naomh an cònuidh 'n fin
san tigh a thog dhoibh Dia ;
Tra shaorar iad o 'n phrìosan thruagh
sam bheil an cuairt re cian.
- 3 D'ar n-uallach talmhaidh sgíth, mar so,
's tric thairnear oīna leinn ;
Ach faoruidh 'm bàs gu caomh sinn uaith,
is dhachaidh suas theid sinn.
- 4 Oir tha ar n-earbs' a' tigh is fearr,
tra dh'fhagas sinn a chriadh ;
Cha'n e bhi rùisgt ach sgeadaichte
ri m' bheil ar duil 's ar miann.
- 5 So dochas ait nan anma naomh
o 'n Slan'ear chaomh an tràs,
A thug an Spiorad dhoibh maraon,
mar sheul is earlais graidh.
- 6 Sior-ghluaisidh sinn le creideamh beo
an gealla' glormhor Dhia ;
'S bidh sinn, rè fad ar cuairt sa chorp,
ag osnaigh 'n deigh ar Triath.
- 7 Na 's ait le 'r n-anma fhaotainn, 's fad'
's ro-fhada leinn e uainn ;
Air imrich b' ait-leinn dol o 'n fheoil,
's ar cònuidh fhaotainn shuas.
- 8 Ach anns a' chorp, no as a' chorp,
an fo no 'n fin gam bi,
Sinn fein thoirt suas do sheirbhis Dhia,
se so ar miann gu fìor.
- 9 Chum cathair-breitheanais Mhic Dhe,
feuch theid gach uile neach ;
A dh'fhaotainn pèin no tuarasdail,
mar thoil iad uaith fa seach.
- 10 Breith chothromach neo chlaon an fin
gheibh deagh-ghuimh agus lochd :
'S bidh cor gach neach gu sìorruith, reir
a bheus, ma's maith no olc

21 AP 65

